

Ekwo Danelu

Onye Mpuchiru Chileke

Ụnwụ Ízurelu ẹno, eze hotaru

1 ¹O beru lapha, kwe Jiehoyakimu apha ẹto, ọ wataru aburu eze ndu Jiuda; eze ndu Bábilonu, ephä iya bụ Nebukadineza chiṭa ndu ojogu iya bya anō-phee Jierúsalemu mgburugburu. ²Tobudu iya bụ; Nnajuphu mee gef Jiehoyakimu, bụ eze ndu Jiuda; yee ngwa, nọ l'ulo Chileke laa l'eka Nebukadineza. Nebukadineza tuko iphemiphe ono chíru laa alị Shí-na; chíru iya je edobe l'eka eedobeje eku l'ulo agwa iya.

³Eze, bụ Nebukadineza bya akaru Ashipenazu, bụ onye-ishi ndu eleta ibe eze enya; bya asụ iya g'ọ haru ndu Ízurelu ono ndu ophu shi l'eri ndu eze; yele ndu ophu shi l'eri ndu a maru ephä phē dutaru iya. ⁴Ndu ophu bụ ụnwokorobyá, adụdu eka iphe mebyiru phē; bya adụ ubeñu l'enya; bya aburu ndu nweru egomunggo; bya amaru iphe; bya aburu ndu iphe edoje enya ree; bya aburu ndu gbaru g'ephe a-nodu eje ozi libe-eze. O -hotachaa phē; lo zia phē opfu ndu Bábilonu; yee g'eedeje iya edede. ⁵No iya; eze, bụ Nebukadineza sụ g'a nuje phē ụdu nri, yébe eze erije mbo-ku-mbóku g'ephe rije; ọ búru mée, yébe eze anguje bẹ ephe a-nodu anguje. O búru apha ẹto bẹ a súru g'e gude zia phē iphe. E -mechaa; ephe ejehaaaru yébe eze ozi.

⁶Tobudu iya bụ; a bya ahọ ndu ọbu. A hota Danelu ye iya; waa Hananaya; waa Mishelu; wafua Azaríya. Ephebedua bùchaaru ndu Jiu.

⁷Tobudu iya bụ; onye-ishi ndu eleta ibe eze enya bya agushia phē ephä ọphúú. Iphe, ọ gúru Danelu bẹ bụ Beluteshaza; bya agúra Hananaya She-duraku. Mishelu bẹ ọ gúru Mishaku; bya agúra Azaríya Abedinego.

Ama, a húru Danelu phē

⁸Obenu lę Danelu pfuru iya rúhata iphu; sụ lę ya tee ridu ụdu nri, onye eze erije gude merwua onwiya; ophu ya angudu mée, onye eze

anguje. Noo ya bụ; o sụ onye-ishi ndu eleta ibe eze ẹnya jiko g'o kwe ge ya te emerwụ onwiya l'uzo, dụ nno. ⁹Chileke byanụ bya emee; Danelu dụ nwoke ono l'obu; imemini Danelu bya adụ iya. ¹⁰Tobia iya bụ; onye eleta ibe eze ẹnya ono bya asụ Danelu-a: "Mu atsukwa nnajjuphu mu, bụ eze ebvu, bụ onye suru gę mu nuje unu ụdu nri ono; yęe ụdu mée ono. ?A maru; ?unu taa jodunu ęhu ka ndu unu l'ephe bụ ogbo ejị? Eze -huma iya bę oo-gbutakwa mu ishi l'opfu ęhu unu."

¹¹No iya; Danelu bya asụ Meluza, bụ onye ono, onye-ishi ndu eleta ibe eze ẹnya yeru g'o leta Danelu; waa Hananaya; yęe Mishelu; waa Azaríya ẹnya ono sụ iya: ¹²"Jikonu; hụnaa anyịbe ndu-ozi ngu ama ujiku iri. Iphe, iji-nujeephı anyi bę bụ ęba g'anyi taa; nguru mini ye iya. ¹³E -mechaa l'i bya egbua anyi lę ndu ono, eri nri eze ono igo maru ndu ophu ugbugba phę ka ree; o epho g'iphe, i humaru gbaru bụ g'ii-me anyịbe ndu-ozi ngu phę." ¹⁴O bya ekweta iphe, ephe pfuru bya ahụa phę ama abalị iri.

¹⁵A nochaeopho abalị iri ono; o bya elee phę ẹnya hụma l'ephe ka ụnwokorobyá ophu eri nri eze pho ree bya aka phę okporokpo. ¹⁶O bürü iya bụ lę Meluza aparu phę anụ nri ndu eze yęe mée phę ono haas; bya awata phę agwori ine ęba.

¹⁷Chileke mee ụnwokorobyá ẹno ono; ephe maru ékwo shii; bya enweru mmamiphe. Teme ophulenza nödu edoje Danelu ẹnya; nrwö nödu edojefukwa iya pho ẹnya.

¹⁸Tobia iya bụ; o -rwuepho teke eze suru g'a chitawaru iya rọ ephe; onye-ishi ndu eleta ibe eze ẹnya bya achịta phę je edobe l'iphu eze, bụ Nebukadineza. ¹⁹Eze waa ndu ono, e shi azụ ono bya abogbabenu. Ophu o dudu g'ephe hakota ono onye ophu atụru Danelu; ozoo Hananaya; ozoo Mishelu; ozoo Azaríya. Ephe wata ejeru eze ozi. ²⁰Iphe, bükpoo iphe, eze jiru phę, bụ iphe, laru lę kę mmamiphe; ozoo iphe edo ẹnya bę ephe kakota ndu jibya; mę ndu emeje ọmamanshi, bụ ndu nökota l'alị-eze iya; ugbo iri. ²¹O bürü egube ono bę Danelu nöe ya pho jimujimu jasụ Sayiro su nyibata l'okwa eze l'apha mbụ iya.

Nrwö, eze, bụ Nebukadineza rworu

2 ¹O be l'apha, kwe Nebukadineza apha labo, o watarụ aburu eze; o rwokashia nrwö. Nrwö ono nödu atsụ iya l'ęhu shii. Ophu mgbenya ekweedu iya atütu. ²Tobia iya bụ; eze zia g'e je ekuaru iya ndu jibya; mę ndu agwugwo; mę ndu karu akaka; mę ndu maru ẹnya kpokpode g'ephe bya ezeeru iya nrwö ono, o rworu ono. Ephe tuko bya bya akuru l'iphu eze. ³Eze sụ phę: "Mu rworu nrwö; o bürü iphe, atsụ mu l'ęhu shii gę mu eeshi maru ishi nrwö ono."

⁴Ndu maru ẹnya kpokpode bya egude opfu ndu Arámu pfuru nụ eze sụ iya: "Gübe eze; nödukwá ndzú ojejoje! Jiko zenaaru anyịbe ohu ngu phę nrwö Ọbu g'anyi akoro ntu iphe, bụ ishi iya."

⁵Eze bya eyeeru ndu maru ḥnya kpokpode ono ɔnu sụ phe: "Mu gbuwaru iya unu tororo. Unu -emedu g'a maru iphe, mu rworu maru iphe, bụ iши iya; l'a lakashia unu iphuriba iphuriba wushi; l'e mee ulo unu g'o bugbaaru ikpozu. ⁶Obenu le-a; teke օ bụ l'unu meru; a maru iphe, mu rworu bya amaru iphe, iши iya bụ; mu emeeri unu iphe-oma, ha shii; bua unu obunggo; bya akwabę unu oke ùtbvù, paru eka. Noo g'o gude mu sụ unu-a; unu kɔoru mu iphe, mu rworu; unu akoo iphe, iши iya bụ."

⁷Ephe byakwa eyeeru iya ɔnu k'ugbo əbo sụ iya: "Jiko g'eze zeeruro ndu bụ ohu iya iphe, օ rworu; g'a kɔoru iya iphe, iши iya bụ."

⁸No iya; eze sụ phe: "Iphe, mu makahapkɔoru nta-a bụ l'oo mboku bę unu achiла; noo kęle օphu unu a-nyata bụ lę mu gbuwaru unu opfu tororo. ⁹Lę-a: Q -buru l'unu te emeduru g'a maru iphe, mu rworu lę nrwɔ-a; bę e kpeakwaru unu ikpe lanu kabuaru unu; noo l'unu chiwari idzu l'unu a-bya anodu adzushi uka; epfushi opfu, rehuru erehu l'iphu mu gbiriri ja-su mboku agbanwee. Ọ ya bụ; unu -kɔoru mu iphe, mu rworu lę nrwɔ-a; mu amakwanru l'unu a-dụ-a ike koo iphe, iши iya bụ."

¹⁰Ndu ono, maru ḥnya kpokpode ono bya asụ eze: "Q tọ dükwa nemadzụ, no l'eliphe-a, a-dụ ike meeru eze iphe ono, oopfu g'e meeru iya ono. Օphu օ dükwa eze g'ídù iya; ozoo ike iya ahahabe, sijewaru ndu jibya ali iya; ozoo ndu emeje omamansi; ozoo ndu maru ḥnya kpokpode g'ephe meeru iya egube iphe ɔwa-a, i sụru g'e meeru ngu-a. ¹¹Iphe, gubé eze sụru g'e meeru ngu shihunukakwaru ike. Օphu օ dudu nemadzụ adụ ike ekpuha iya egoshi eze; ghahaephō agwa agwa; օphu əphe lę nemadzụ ebukwanu."

Danelu h̄umaru nrwɔ əbu

¹²Q buru iphe ono meru g'o gude əhu ghuahaa eze eghu shingushingu; əhu gbangahụ iya. Q t̄ua ekemu sụ g'a t̄ukokpoephō ndu maru iphe l'alı Babilonu gbushikota. ¹³Ekemu eze ono t̄ukonu ekameka jedzuru l'a sụru g'a t̄uko ndu maru iphe gbushia. E yenu nemadzụ g'ephe je acho Danelu yee ɔnyà iya phē g'e gbua phē.

¹⁴O be teke Ariyoku, bụ onye-ishı ndu nche eze t̄ugburu jeshia egbushi ndu bükota ndu maru iphe l'alı ndu Babilonu; Danelu bya ejikpoeophō obu oyi gude mmamiphe yeeru iya ɔnu. ¹⁵Iphe, o jiru Ariyoku bụ: "?Bụ gunu meru g'o gude eze t̄ua ekemu օphu ada əhuka əhuka egube ɔwa-a?" Oo ya bụ; Ariyoku bya eworu iphe, ada nü woru kɔoru Danelu. ¹⁶Danelu bya abahụ bya eje arwōo eze; əphe l'iya t̄ua ɔnu teke oo-gude bya akɔoru iya iphe, o rworu lę nrwɔ ono.

¹⁷No iya; Danelu bya alaa unuphu bya eje eworu iphe, ada nü woru kɔoru ɔnyà iya phē, bụ Hananaya; waa Mishelu; waa Azaríya. ¹⁸Q karu phē g'ephe jepfukwa Chileke, bu l'igwe g'o ph̄iaru phē obu-imemini; goshi phē iphe ɔwa-a, bụ iphe, e domiru edomi-a; k'ophu ȳebedu yee

ndu ònyà iya; ephe le ndu maru iphe l'alí Bábilonu ata atukodu laa l'iswi.
 19 Töbudu iya bù; e kpuhaa iphe ono, e domiru edomi ono goshi Danelu
 l'ophulenya l'enyashi. O woru ekele kele Chileke ọphu bu l'imigwe.

Ekele, Danelu keleru Chileke

20 Danelu kele Chileke sụ:

“G'e tua Chileke əpha jasụ le
 tuutuutuu le mijimiimii!
 Noo l'ọo ya nwe mmamiphe
 bya enweru ike.

21 O ya agbanweje mbòku yele
 teke iphe e-me.

O bụru iya emeje ndiphe eze
 bya akwatsujekwa phè pho.
 Ndu maru iphe bù iya anuje
 phè mmamiphe ọbu.

Ndu iphe edoje ẹnya bụru iya
 emeje g'iphe doo phè
 ẹnya ọbu.

22 Iphe, dù omilomi bya abụru
 iphe, e domiru edomi
 bẹ ookpuhaje ghebe ọnụ.

O maru iphe, nọ l'ochii.
 O bụru yẹe iphóró,
 echí echichi bu l'unuphu.

23 O bụru gube Chileke kẹ nna
 mu phè bẹ mu ekele bya
 aja ajaja;
 noo kèle i meru gẹ mu
 maru iphe bya emee
 g'ike dù mu;
 bya emee nta-a;
 gẹ mu maru iphe ono,
 ephe arwọ ngu sụ g'i mee
 g'ephe maru ono;
 mbụ i meru; a maru iphe,
 eze rworu le nrwọ.”

Danelu akọ ishi nrwọ, eze rworu

24 Töbudu iya bù; Danelu bya ejepfu Ariyoku, bù onye eze yeru g'o gbushia ndu
 maru iphe l'alí Bábilonu ono. O jepfu iya je asụ iya: “Te ejehékwa egbushi ndu maru
 iphe l'alí ndu Bábilonu. Duta mu jepfu eze gẹ mu je akoror iya ishi nrwọ, ọ rworu.”

²⁵ O bụru iya bụ lę Ariyoku abya emee egwegwa duru Danelu dujeru eze. O rwua bya asụ eze-a: "Mu hümakwaru onye e-goshi eze iphe, o rworu lę nrwọ. Onye ono gbékwa bụru onye shi lę ndu a kpuru lę ndzụ l'ali Jiuda."

²⁶ Eze sụ Danelu-a; iphe, a guru Danelu bụ Beluteshaza: "?I-đụ ike koo-ru mu iphe, mu rworu lę nrwọ bya epfuaru mu iphe, ishi iya bụ too?"

²⁷ Danelu yeeru eze onu sụ iya: "O tọ dükwa onye maru iphe; ozoo onye emeje ọmamanshi; ozoo onye jibya; ozoo onye karu akaka, adụ ike egoshi eze iphe ono, e domiru edomi ono, eze sụru g'e goshi iya ono. ²⁸ Obenu l'o nweru Chileke, bu l'igwe; onye egoshije nemadzụ iphe, e domiru edomi. Oọ onye ono wotaru iphe, e-mechaa mee nụ l'iphu woru kpuhaa goshi gube eze, bụ Nebukadineza. Nrwo, i rworu; yee ophilanya, i phürü l'ego-munggo teke ono, i ze l'iphe-azee ngu ono baa:

²⁹ "Sụ-a; teke ono, i ze azee ono; gube eze; bẹ ọriri ngu gbarwuru l'iphe, e-me l'iphu. O bụru iya bụ l'onye ono, ekpuhaje iphe, e domiru edomi goshi ono kpuhaa iphe, e-mechaa mee nụ goshi ngu. ³⁰ A byakwanụ l'ehu kẹ mbedula; o tọ bükwa l'ọqo l'ọqo mu kachaa amaru iphe meru g'o gude e kpuhaa iphe-a, e shi domia edomia goshi mu. Iphe, e goshiru mu iya bükwa k'ophu gube eze a-maru ishi iphe, i rworu lę nrwọ; maru ishi iphe, i rịru l'okpoma ngu.

³¹ "Sụ-a; gube eze; iphe, i humaru bụ iphe, a kpuru; o du g'e nemadzụ. Iphe obu paa ejo eka; tème o nodu echị kẹ swachaswacha; pfuru l'iphu ngu; ugbugba iya nodu eye ebvu. ³² Iphe, e gude mee ishi iphe ono bụ ọkpobe mkpola-ododo. A bya egude mkpola-ochaa mee ọkpoma iya yee eka iya. O bụru onyirubvu bẹ e gude mee mkputepho iya jasụ l'utapfu iya. ³³ A bya egude ígwè mee oshi-okpa iya. A bya eworu ígwè gwakobé l'urwa gude mee e -shi l'olu-okpa iya jasụ l'obochi-okpa iya. ³⁴ Töbüdu iya bụ; g'iibukpoe ya pho igo ono; mkpuma kükpfu; ole o tọ bükwa eka nemadzụ bẹ e gude kükpfu iya. Mkpuma ono bya adaa akpürakpu ono l'okpurukpu ọkpa iya ono, e gude ngwaragwa ígwè yee ırwa mee ono; o tsuē ya pho yogiri yogiri. ³⁵ No iya; ígwè ono; yee ırwa ono; waa onyi-rubvu ono; mē mkpola-ochaa ono; mē mkpola-ododo ono tükoeopho g'o hakota tükaa nanụnanu; düpoh g'udzu ęswa balị, aaphushi l'uguru l'ekka eetsuje balị. Pherephere zikashịa ya rengurengu k'ophu bụ l'o to nwedu onye hümabaaru udo mee ya. Mkpuma ono, tupyashiru iya nụ ono bya abuerupho oke úbvú, tukoerupho mgboko l'ophu sweta.

³⁶ "Noo g'i rworu iya bụ ono. Nta-a bụ g'anyi bya akarū gube eze iphe, ishi iya bụ. ³⁷ O gube eze bẹ bụ eze ndu bükota eze l'eliphe. O bụru ngu bẹ Chileke k'igwe nṣuru ali-eze bya anụ ngu okpehu; bya emee g'i du ike; mee g'údụ ngu paa eka. ³⁸ O ngu bẹ o yeru nemadzụ l'eka; yee anụ, bu l'egbedu; yee enu, ephe l'eli. O meru g'o bụru ngu a-bụru eze phę g'ephe hakota l'ekameka, ephe bu. O gubedua bụ ishi iya ono, e gude mkpola-ododo mee ono.

³⁹"I -buchaerupho eze be onye ozo a-no-tsota ngu. Ali-eze k'ono be enya a-lwa. Ono -gbeshi; ozo abata. Onye eze k'ali-eze k'ono a-buru onye-ishi ndiphe l'ophu; ole enya a-kabakpoo ya ro alwalwa. Ono bu iya bu onyirubvu ono. ⁴⁰K'eno e-me-chakwaro dufukwapho. Ono e-shihu ike g'igwè; noo kele o to dudu iphe, igwè te egwejedu arakabya. O buru g'igwè etsupyashije iphe ono bu g'oo-tsukposhi ali-eze ophu o bapfutaru; gwee ya arakabya. ⁴¹Obochi-okpa iya yee mkipushi-okpa iya ono, e wotaru igwè gwakobe l'urwa gude mee ono; no-chiru enya ali-eze ono teke oo-mecha kekashia onwiya ekekashi; ole o nweru ndu ophu e-shihu ike g'igwè; oo epho g'i humaru iya bu g'oo-du; igwè, a gwakoberu urwa. ⁴²O buru egube ono, mkipushi-okpa iya ibiya ophuu a-buru igwè; ibiya ophuu aburu urwa ono bu g'ali-eze ono a-du; ibiya lanu e-shihu ike; ibiya ophuu a-du nyegenyege. ⁴³O egube ono, i humaru le wotaru igwè gwakobe l'urwa, a gworu agwogwo ono; bu ge ndu ono a-nodu a-gwa onwophe ngwaragwa l'alugba nwanyi. Ole ephetaa byadu atugba buru namu; egube ono, e tee wotajedu igwè gwakobe l'urwa go tugba ono.

⁴⁴ “O búru teke ndu ono, a-búru eze ono bẹ Chileke k’imigwe e-gude ẹka iya meta ali-eze ophu a ta abyadụ e-mebyishi. Ophu o dudu onye byaru a-nochibaa ọkwa eze k’ono. Qo-kupyashikota ali-eze ono g’o ha gwee phẹ arakabya mee ẹphe taa dudu-baedu; yebeduua anodu jasụ le tuutuutu le mijimiimi. ⁴⁵ Qo ya bụ ophulenya ono, i phürü huma mkpuma, a kükpotaru l’eli úbvú; ophu o bụdu ẹka nemadzụ bẹ e gude kükpotia iya ono; mbụ mkpuma ono, tükposhiru ígwè yee onyirubvu yee ʉrwa; waa mkpolaa-ochaa yee mkpolaa-ododo tsua ya pyakapyaka ono.

“Qo Ọkalibe, bù Chileke, kangokotaru nü; goshiru eze iphe, e-mechaa mee l'atatiphu. Noo iphe, gube eze rworu bù onoya; tème iphe ono, mu suru l'o bù ono bùru iphe, o bù eviya.”

Eze akwabę Danielu oke ùbvù

⁴⁶Tobudu iya bụ; eze, bụ Nebukadineza daephō kpurumu woru iphu bube l'ali gude kwabę Danęlu ùbvvù; bya asụ g'e gude iphe-ngweja; yee ụnwù-isensu gwaa Danęlu g'aagwaję iphe-a. ⁴⁷Eze bya asụ Danęlu-a: "O eviya; Chileke ngu bụ Chileke nwekota agwa, nökota nụ; bya abürü Nnajiuphu, nwekota ndu eze l'ophu; bya abürü onye ekpuhaje iphe, e domiru edomi goshi; noo kele owa-a be i kotakpoerupho g'o du."

⁴⁸Eze bya eworu oke ɔkwa nü Danelu bya anushia ya ikpoto iphe, dugbaa okee okee; bya emee ya onye-ishi, a-nodu elekota ali ndu Babilonu l'ophu; bya emee ya onye-ishi l'iphe, bukpoo ndu maru iphe l'alii ndu Babilonu l'ophu. ⁴⁹Danelu bya arwoò eze; o bya eworu Sheduraku; yee Mishaku; waa Abedinego mekwaapho ndu bu ishi mgbazi l'alii Babilonu; obenu le Danelu be e meru o buru l'ibe eze.

Agwa Nebukadineza

³ ¹Tobudu iya bu; eze, bu Nebukadineza bya egude mkpolo-ododo kpua oke ntekpe. Ogologo ntekpe obu be bu onyeaka iri l'ise; osa osa

iya bürü onyeka lanu lę mkpirikpu iya. O je l'eka du baswaa lę Dura, nö l'alı Babilonu je apfube iya. ²No iya; eze, bu Nebukadineza bya ezia ozi; e kukoo ndu nö-chiru enya eze; më ndu-ishi mkpukpu l'enya iya l'enya iya; më ndu ophu ıkwa phę tsotaru ndu-ishi lę mkpukpu; më ndu bu ishi mgbazi; më ndu edoru eze okpoga; më ndu-ikpe; më ndu-ishi ndu-ikpe; mékpoo iphe, bükotakpoo ndu nweru ıkwa l'alı ono l'ophu; g'ephe bya g'e dobe oke ntékpe ono onu, bu ntékpe, onye eze ono, bu Nebukadineza kpuru dobe ono. ³O bürü iya bu lę ndu oke-ıkwa ono abya edzugbua g'a guru phę ono: ndu nö-chiru enya eze; më ndu-ishi l'alı ono; më ndu-ishi mgbazi; më ndu edoru eze okpoga; më ndu-ikpe; më ndu-ishi ndu ıkka-ikpe; mékpoo iphe, bükotakpoo ndu nweru ıkwa l'alı ono l'ophu; g'ephe bya g'e dobe oke ntékpe ono onu, bu ntékpe, onye eze ono, bu Nebukadineza kpuru dobe. Ephe bya apfuru l'atatiphu oke ntékpe ono.

⁴Onye araje órà bya arashia ya ike sụ: "Unu gebekwa-o! A suru-a; unubé oha l'ophu; unubé ndu alı, nonu; më ıhamoha, opfu-alı phę dugbaa iche iche; ⁵teke unu nümaru ıda opu; bya anuma ıda ototo; waa ıda ogelenda; më k'ogumogu; waa ıda une; më k'upyi; mewaro ıda iphemiphe ozo, dugbaa nü; unu adaa kpurumu baarü iya ejá; mbü oke ntékpe mkpola-ododo ono, eze, bu Nebukadineza kpuru dobe ono. ⁶Sü-a; onye ta adadüru l'alı baa ejá bę ee-chie l'oke ıku, enwu phoophoophoo teke ono teke ono."

⁷O bürü iya bu l'anuma, ndu kuru l'eka ono nümaru ıda opu ono; më k'ototo; më ıda ogelenda; më k'ogumogu; më k'une; më k'upyi; më ıda iphemiphe ozo, dugbaa nü ono; oha l'ophu; mékpoo ndu alı, nonu; më ıhamoha, opfu-alı phę dugbaa iche iche ono tuko daa kpurumu baarü oke ntékpe ono ejá, bu ntékpe, eze, bu Nebukadineza kpuru.

Okpoma, du ndu nö l'eka Chileke

⁸No iya; o bürü teke ono bę o nweru ndu Babilonu, byaru bya epfuahaa iphe, ndu Jiu meru. ⁹Ephe byapfuta Nebukadineza bya asu iya: "Nödu-kwa ndzü ojejoje; gübę eze!" ¹⁰Sü-a; "Eze; i türü ekemu sụ g'iphe, bükpoo onye nümaru ıda opu; bya anuma ıda ototo; waa ıda ogelenda; më k'ogumogu; waa ıda une; më k'upyi; mewaro ıda iphemiphe ozo, dugbaa nü; daa kpurumu l'alı baarü oke ntékpe ono, e meru lę mkpola-ododo ono ejá. ¹¹L'onye adadüru kpurumu baa ejá bę ee-chie l'ıku, enwu phoophoophoo. ¹²Ole o dükwanuru ndu Jiu; ndu i yerus g'ephe nödu lę mgbazi alı Babilonu; ndu ıpha phę bu Sheduraku; yee Mishaku; waa Abedinego; te eyekwaru ngu onu; gübę eze! Ephe te ejeduru agwa ngu phę ozi; ophu ephe adadüru iphe, i kpuru akpukpu ono ejá."

¹³O ya bu; ıhu ghushiahaa Nebukadineza eghu ikiike kpö. O zia g'e je achitaru iya ımadzu ęto ono, bu Sheduraku; yee Mishaku; waa Abedinego. A bya achita phę bya edobe l'iphu eze. ¹⁴Eze, bu Nebukadineza sụ phę:

“Oowaa! Sheduraku; yee Mishaku; waa Abedinego! ?Unu d̄pho nno l'unu jikaru l'unu te ejeduru agwa mu ph̄ ozi; ophu unu abaduru oke ntékpe mu-a, e meru l̄ mkpola-ododo-a eja; mb̄i ntékpe ophu mu gude eka mu kpua dobe? ¹⁵Ole-a; teke obu l'unu kwakobewaru nta-a; unu -numaeph̄ oda opu; bya anuma oda ototo; waa oda ogelenda; m̄e k'ogumogu; waa oda une; m̄e k'upyi; mewaro oda iphemiphe ozo, dugbaa n̄u; unu -da kpurumu baarū ntékpe-a, mu meru-a eja; b̄e oo-d̄shikwa ree ike. Obenu teke unu ta abaduru iya eja; l'a paru unu teke ono teke ono chie l'oku, enwu phoophoophoo. ?B̄u onye bukwani chi obu, l'a-d̄u ike dzoo unu l'eka mu?”

¹⁶Sheduraku; yee Mishaku; waa Abedinego yeeru eze onu s̄i iya: “Gu-be Nebukadineza; opfu ono ta abukwa iphe, anyi e-yeru ngu onu. ¹⁷O-buru l'a chiru anyi ye l'oku-a, l'enwu phoophoophoo-a b̄e Chileke, anyi ejeru ozi a-d̄ukwa-a ike lofuta anyi l'ime iya. Teme o je l'a-dzota anyi l'eka ḡube eze. ¹⁸Teke o to dumeka; g'anyi mekwaa ya g'o doo ngu enya ḡube eze; anyi te ejekwari agwa ngu ph̄ ozi; ophu anyi abakwaru oke ntékpe ono, i kp̄u dobe ono eja.”

Oke ɔku, enwu phoophoophoo

¹⁹Ehu ghushiahaa Nebukadineza eghu ike. O woru iphu gbanw̄beru Sheduraku; waa Mishaku; waa Abedinego əhuka əhuka. O debilihi karu g'e eme ɔku ono; g'o kabaa ata r̄iriri ugbo əsaa eme l̄ g'o gbaru g'o d̄u. ²⁰Q bya atua ekemu s̄u ge ndu ojogu iya, kachaa əkpēhu woru əgbu kee Sheduraku; waa Mishaku; yee Abedinego chiru ye l'oke ɔku ono, enwu phoophoophoo onoya. ²¹A bya egude əphe n'eto tuko əphe l'uwe mgbalanu ph̄; m̄e uwe agada ph̄; m̄ekpoo okpulishi ph̄; m̄ekpoo uwe ozo, əphe yegbaaru; tuko ph̄ tsukoo chiru ye l'oke ɔku ono, enwu phoophoophoo ono. ²²Ekemu ono, eze t̄ru ono d̄unuka əhuka əhuka; teme ɔku obu nwunuka phoophoophoo k'ophu ire iya jikotaru ndu ono, pataru Sheduraku; yee Mishaku; waa Abedinego ono; woru kegbushia. ²³Umadzu eto ono, e keru əgbu ono, bu Sheduraku; yee Mishaku; waa Abedinego tuko b̄uru l'oke ɔku ono, enwu phoophoophoo ono k̄e wuu.

²⁴G'ejia epfu-a; Nebukadineza kwolihu l'oshi eka o no; eka o h̄umaru iphe, d̄u iya biribiri. Q s̄u ndu agbazijeru iya olu: “?To b̄unu-a umadzu eto b̄e e keru əgbu chie l'oku-a?”

Ephe s̄u iya: “Ee eze; o kwa iya-a.”

²⁵Q s̄u ph̄: “Unu lenu! Mu h̄umakwaru umadzu əno, e keduru əgbu, aghaphero g'o d̄u ph̄ l'ime ɔku obu; ophu o d̄udu iphe, mekaru ph̄ n̄u. Onye ophu kwe ph̄ əno d̄u ge nwa agwa!”

Nebukadineza ekele Chileke ekele

²⁶T̄obudu iya bu; Nebukadineza bya akp̄iritaru l'oni oke ɔku ono, enwu phoophoophoo ono bya araa ya arara s̄u: “Unub̄e Sheduraku; waa

Mishaku; yee Abedinego; unubé ndu ejeru Chileke, bu Okalibe-kangokotarú-nú ozi; unu fútararo-o! Unu byawaro l'eka-o!"

Q̄ b̄ru iya bu l̄ Sh̄duraku; yee Mishaku waa Abedinego eshi l̄oku ono l̄futa. ²⁷Iphe, b̄kpoo ndu ono, nweru okwa ono; mb̄u ndu no-chiru enya eze; me ndu-ishī l̄ m̄kpukpu; me ndu ophu okwa ph̄e tsotaru ndu-ishī l̄ m̄kpukpu; me ndu mḡbazi ibe eze ono ḡephe ha zeru gidigidi bya aso-phee ph̄e mḡburugburu. Ephe huma l̄oku ta adudu iphe, o meru ndu ono l̄ehu; ophu o ketaduru ḡo ka mama l̄oo eḡbushi ph̄e; ophu o d̄du iphe, oku meru uwe ph̄e; ophu ephe eshikpodanu ̄nwuru ̄nwuru.

²⁸Nebukadineza s̄: "Mu ekele Chileke k̄ Sh̄duraku; waa Mishaku; yee Abedinego ekele; mb̄u Chileke, yeru ojozi iya; o bya adz̄ota ndu-oz̄ iya, bu ndu kweru nkiya; woru ekemu, eze t̄ru hua l̄ali; bya eworu ishi ndz̄u ph̄e t̄a; me o -beta ophu ephe e-worū ozi jeeru; ozoo woru ejā baarū iphe ozo, abudu Chileke ph̄e. ²⁹Nta-a b̄e ekemu mu at̄u bu; ḡoha l̄ophu; m̄ekpoo iphe, bukpoo ndu ali, nonu; me ̄hamoha, opfu-alí ph̄e dugbaa iche iche; onye pfubyiru Chileke k̄ Sh̄duraku; waa Mishaku; yee Abedinego; legbua onye ono b̄okashia; woru ulo iya mee ikpozu; noo kele o to d̄uedu iphe ozo, a-d̄u ike adz̄ota nemadz̄u egube-a, Chileke dzotaru-a!"

³⁰Q̄ b̄ru iya bu l̄eze abya apalia okwa Sh̄duraku; yee Mishaku; waa Abedinego; mee ph̄e; ephe kabaa shii l̄ali ndu Babilonu.

Nrw̄o k̄ebo, Nebukadineza rw̄oru

4 ¹Qwa-a bu ozi, m̄ube eze, bu Nebukadineza l̄ezi ḡe zidzuru oha l̄ophu; m̄ekpoo iphe, bukpoo ndu ali, nonu; me ̄hamoha, opfu-alí ph̄e dugbaa iche iche l̄e mḡboko mḡburugburu:

"Ḡehu d̄ukwa unu guu d̄ua k̄etsutsu iya!

²"Otso m̄ube Nebukadineza ̄tso ḡe mu dooru unu iphe-ohumalenyā; me iphe, du biribiri, Chileke, bu Okalibe-kangokotarú-nú meru mu.

³ "Iphe-ohumalenyā Chileke

paru eka.

T̄eme o d̄ukwapho oke ebvū;

mb̄u iphe, du biribiri,

oomeje.

Eze, o bu b̄e oo-b̄ru jas̄u

l̄ojejoje.

O je ab̄ru ishi;

e -shi l̄ogbo sweru ogbo.

⁴"S̄u-a; m̄ube Nebukadineza n̄oro t̄usaru ehu l̄ime ulo mu; eku nođu abyaru mu k̄ugbukugbu. ⁵Mu rw̄oru nrw̄o, mu rw̄ochaaru ndz̄u ḡuhu mu. L̄e ḡe mu ze l̄eli iphe-az̄e mu b̄e iphe, abyāe mu ph̄o l̄oriri; me iphe, mu aphu l̄ophulenya yeru mu ebvū. ⁶Q̄ b̄ru iya bu l̄e mu abya at̄u-a ekemu

sü g'a tuko ndu maru iphe l'alı ndu Babilonu chitaru mu g'ephe kotoru mu ishi nrwø obu. ⁷O be ge ndu jibya; me ndu emeje ɔmamanshi; me ndu maru enya kpokpode; me ndu karu akaka wuru bya; mu bya ezeeru phø nrwø obu; ophu ephe adudu ike kotoru mu iphe, ishi iya bu. ⁸O be l'ikpa-zu iya; Danelu bya abya l'iphu mube eze; mu bya ezeeru iya nrwø obu. Danelu ono be a guru Beluteshaza. O bürü agwa mube eze be a guru iya ono; teme unme k'agwa ophu du nsø nodu iya l'ehu.

⁹"Mu su iya: 'Beluteshaza; onye-ishi ndu jibya. Mu mawaru l'unme k'agwa, du nsø be du ngu l'ehu; ophu o dudu iphe, e domiru edomi, atsuje ngu l'ehu amaru. Owaa be bu nrwø, mu rworu. Jiko kotoru mu ro ishi iphe, o bu. ¹⁰Wakwa iphe, mu humaru eka mu ze azee l'iphe-azee mu bu owa-a: Mu jeshiaru ele enya; mu huma oshi, pfuru lechi mgboko gedegede. Oshi obu paa ephekerephe ephekerephe. ¹¹Oshi ono vua bya ajaa ajàjà shihu ike shingushingu kpø. Eli eli iya je asu-pfurul'igwe; mgboko l'ophu huma-dzuru iya. ¹²Ekwo iya nodu ama ntumatu; teme o mia deru yekete; mbu le mebyi iya suerupho ndiphe l'ophu eriri. O bürü le mkpula iya be anu, bu l'egbudu atukojie nodu; lookpuchikota phø; enu, ephe l'eli bugbaaru l'ekali iya. Iphe, bukpo iphe, e meru dobe le mgboko bürü akpuru iya be ephe tukoru eri.

¹³"No iya; mu ze azee l'iphe-azee mu ono; mu huma onye-nche bya aburu onye du nsø. O shiepho l'igwe lufuta. ¹⁴O raa ya arara rashia ya ike su: "Gbutua oshi ono egbutsu; koshia ya ekwo; tukashia akpuru iya nanunau. G'anu, kuru iya le mkpula wukashihukwa; enu, bugbaa ya l'ime ephekashihukwapho! ¹⁵Obenu l'upfu iya; yele ogbarabvu iya be aa-ha l'alı; ri-phua ya egbirigba-igwè; yele konyirubvu; paru iya haa l'eka ono ge yele eswa, no l'egu taa ya. G'ihi, shi l'igwe kwaa kpua ya. G'o je ge yele anu-egbudu taa ya l'ime egbudu, du le mgboko. ¹⁶G'e wofu iya egomunggo ke nemadzu; woru egomunggo anu-egbudu woru nu iya. G'o noo egube ono gbiriri jasu apha esaa awua ya l'eli. ¹⁷Ndu turu ekemu-a bu ndu nche; o bürü ndu du nsø suru l'onoo g'oo-du bu onoya. O kwanu iya bu g'iphe, bu ndu no ndzu amaru le Okalibe-kangokotaru-nu bu onye ndu eze ndiphe mgburugburu no l'eka; o bürü onye Chileke turu obu iya onyo k'anunu iya be oo-nuje iya; m'obeta o bürü onye enya kachakpoo alwalwa l'unwu-elighe l'ophu."

¹⁸"Sü-a; noo nrwø, mube Nebukadineza rworu bu ono. O bürü ge gybedua, bu Beluteshaza kowaro iphe, ishi nrwø ono bu. Noo kele o to dudu me onye lanu le ndu maru iphe l'alı-eze mu, duru ike kotoru mu iphe, ishi iya bu. Obenu l'ii-du-a ike; kele unme k'agwa ophu du nsø be no ngu l'ehu."

Ishi nrwø ono

¹⁹"Mu pfuchaa iphe ono; o tufu Danelu ehu; bya akpoo ya opfu. Danelu ono bu onye a guru Beluteshaza. Mu su iya; 'Beluteshaza; ge nrwø obu; ozo ishi iya ta atufushi ngu ro ehu egube ono!'

“Beluteshaza sụ: ‘Nnajüpuphu mu; gę nrwọ-a vuchiariu ndu i du ashi l’enyia! G’ishi nrwọ ono mechia l’ehu ndu ọhogu ngu! ²⁰Gübę eze; oshi ono, i hüm̄aru, vutaru bya ajaa àjàjà shihu ike shingushingu kpo ono; eli eli iya je asu-pfurū l’igwe; mgboko l’ophu hüm̄a-dzuru iya; ²¹ekwo iya nödu ama ntümatu; teme ọ mia deru yekete; mbu lę mebyi iya s̄uerupho ndiphe l’ophu eriri; ọ bürü lę mkpula iya bę anu, bu l’egbudu atukoje nödu; l’o kpuchikota phę; nwekwarupho ekali, sürü k’ophu enu, ephe l’eli kparu ẹpfune l’eli iya. ²²Oshi ono bükwa gübuedua l’onwongu eze. Ọ kwa gübuedua vutaru bya adu ọkpemu egube ono. O bürü údù ngu vuru vutawua imigwe ono; i bürü eze ọha l’ophu jasü l’eka igwe beru alı beru.

²³ “Gübę eze hüm̄aru onye-nche, du nsø, shi l’imigwe futa, byaru bya asu: “Gbutsua oshi ono woru iya mebyishia; ole g’ā hakwaa upfu iya g’o bvuru l’alı; ọgbarabvu iya akwaa l’alı. G’ā rị-phua ya ęgbirigba-ígwè; yee k’onyirubvu. Gę yele ęswa, no l’egbudu túa ya. G’iji, shi l’igwe kwaakpua ya. G’o je gę yele anu-egbudu túa ya l’ime egbudu; gbiriri jasü apha ęsaa aghata.”

²⁴ “Sü-a eze; wakwa ishi iya bụ ọwanawa: O kwa iphe, Chileke, bụ Okalibe-kangokotaru-nü sürü l’oo-me l’ehu gübę nnajüpuphu mu, bụ eze bę i hüm̄aru ono. ²⁵Aa-chifu ngu l’eka nemadzü anoduje. L’i je gę l’anu-egbudu eburu. Le mee ngu l’i taahaa ęswa g’eswi. Noo ęka ji-nödu; iji, shi l’igwe akwaa kpuu ngu. L’i nōo ya egube ono apha ęsaa; jasünupho teke ji-maru lę Okalibe-kangokotaru-nü bụ onye ndu eze ndiphe mgburugburu no l’eka; ọ bürü onye Chileke tūru obu iya onyo k’anunu iya bę ọ nüje iya. ²⁶O bürü egube ono, a tūru ekemu sụ g’ā haa upfu oshi ono; yee ọgbarabvu iya g’o nödu l’alı l’eka ono; bükwapho g’aa-nü-phu ngu ali-eze ngu azu mę i -maerupho l’o Chileke bụ eze. ²⁷Qo ya bụ lę-a; gübę eze; kwekwa nata idzu-a, mu abya achiru yeru ngu-a! Watakwa eme iphe, pfuru nhamñha gude haa eme iphe-oji; l’i wata emeru ndu aakpa ęhu ree gude haa ejio-iphe, iimegbabę. G’ā maru ?ehu a-dü ngu guu duriheru?” ”

Nrwọ Nebukadineza avụ

²⁸ No iya; e mecha; iphemiphe onoyamekotaephō l’ehu Nebukadineza. ²⁹Lę g’ā nochaerupho ọnwa iri l’ebō g’o rwochaaru nrwọ ono; ọ nödu l’oma ụlo ibe eze iya, bụ l’ulo-eli iya, no l’alı ndu Babilonu; bya atuko oma ụlo ono tsoru aghaphe. ³⁰A nonyaa ọ sụ: “Unu hümawaru gę mkpukpu Babilonu habe shii! O kpoo mbędua gude ęka mu kpua ya g’o bürü ęka mu e-buru eburu. O bürü ike du mu nü bę mu gude kpua ya; gude goshi g’akpabiri mu habe shii.”

³¹ O kpukwaduru-a iphe ono l’omu epfu; ọ nüma olu-opfu, e shi l’imigwe pfua sụ: “Gübę eze, bụ Nebukadineza; wakwa iphe, a tū-buru l’ehu ngu baa. Ike, i shi gude bürü eze bę a nataakwaru ngu! ³²Aa-chifu ngu gę gụle amadu ta anohé; g’i je gę gụ l’anu-egbudu buru; g’i je ata ęswa g’eswi;

taa ya nno gbiriri jasụ apha ęsaa awụa ngu l'ishi; jasụ teke ịj-maru lę Okalibe-kangokotaru-nụ bụ onye ndu eze ndiphe mgburugburu no l'eka; o bụru onye Chileke turu obu iya onyo k'anunu iya bę ọo-nuje iya.”

³³ Epfupfu, oopfu iya; o nwụarụ Nebukadineza g'o pfuru. A chifụ Nebukadineza l'eka nemadzụ anoduje; chịru iya ye l'egbudu; o je ataahaa ęswa g'eswi. Iji, shi l'igwe kwaahaa kpuahaa ya l'ehu. O no l'egbudu jasụ egbu-shi iya hachaephō lōshii lōshii g'eba ugo; nvọ eka rishichaa ya gę nvọ enu.

Izimanụ alwa eze azụ

³⁴ “A nochaeephō apha ęsaa onoya; mube Nebukadineza nođu l'egbudu ęka ono palia enya imeli; egomunggo lwaahaa mu l'orù iya. Mu tuahaa Okalibe-kangokotaru-nụ ępha; jaahaa ya ajaja; kwabéahaa ya ùbvù; mbụ onye ono, no ndzụ ojejoje onoya.

“Ishi, o bụ bę ọo-bụru

jasụ l'ojejoje.

O je abụru eze; e -shi l'ogbo
sweru ogbo.

³⁵ O tọ dudu iphe,
o guberu nemadzụ,
no le mgboko
mgburugburu.

O bụru iphe, dụ iya ree
bę oomejeru ụnwụ
imigwe mę ndiphe
l'ophu;
ophu o dudu onye
alo-phu iya ęka azụ;
ophu o bụro kę jia ya:
‘?Bụ gunu meru iphe,
i meru ọwa-a?’

³⁶ “No iya; egomunggo lwaę mu pho l'oru iya; ùbvù, mu shi nweru; mę akpabiri mu ono lwaphutakotaru mu azụ. A wata mu akwabę ùbvù ozo; g'a kwabeje onye eze. Ndu shi anoduje akpo-ziru mu ụzo; mę ndu a maru ępha phę l'alị-eze mu bya achoo mu huma. A bya eworu ike, mu shi gu-de bürü eze nụ-phu mu azụ; nüghata g'o shi dụ lę mbụ. ³⁷Nta-a bę mube Nebukadineza ekele eze k'imigwe ekele; bya akwabę iya ùbvù; bya ekutsekwa iya pho. Iphemiphe, oome pfuru nhamunha bya adukota ree; ozo bụ lę ndu eku onwophę bę ọoduje ike kuzeta alị.”

Ęka deru iphe l'igbulö

5 ¹Eze, bu Belushaza bya eshia nri oke ọbo-iphe bya ezia ndu a maru ępha phę l'alị-eze iya ụnu ụmadzu labo l'umadzu ükporo iri. Ęphe

bya adoru tuko nguahaa mée. ² A ngunyaephō mée ono; Belushaza karu g'e je achita okoro, e meru lē mkpola-ododo; me kē mkpola-ochaa, nna iya, bū Nebukadineza chitaru l'eze-ulo Chileke lē Jierúsalemu. O zia g'e je achita iya g'ephē gude ngua mée; yele ndu ono, a maru ephā phē ono; mē ʉnwanyi, oolu alulū; mē ndu ophu o to ludu ɔkpobe alulū. ³ E je achitaru iya iphemiphe ono, e meru lē mkpola-ododo ono, bū iphe, a chitaru l'eze-ulo Chileke lē Jierúsalemu; ephē gude nguahaa mée; mbū yele ndu a maru ephā phē l'alij-eze iya; mē ʉnwanyi, oolu alulū; mē ndu ophu o to ludu ɔkpobe alulū. ⁴ Ephē nōdu angu mée ono ekele agwa ophu e meru lē mkpola-ododo; mē kē mkpola-ochaa; mē ophu a kpuru l'onyirubvu; mē kē mgborigwè; mē k'oshi; mē kē mkpuma.

⁵ A bya ele ənya; mkpushi-eka nemadzū chafuta bya awata ede iphe l'igbulō; l'iphu əka oroku sru l'ulo ibe eze l'eka ono. Eze nōdu elekpoephō əka nemadzū ono ənya; o nōdu ede iphe ono. ⁶ Eze gbachihuephō nchi. Ndzu guahaa ya gu-mihu iya; k'ophu ikpere kugbabechaaaru iya akugbabe; ɔkpa tsukota iya mée. ⁷ Eze chishia mkpu sū g'e je ekuaru iya ndu emeje ɔmamanshi; mē ndu maru ənya kpokpode; mē ndu karu akaka. Eze sū iphe, bükpoo ndu mmamiphe ono, nō l'alij Babilonu ono: "Onye dūru ike gūta iphe-a, e deru l'igbulō-a bya akoror mu iphe, ishi iya bū bē ee-ye uwe mgbalanu, dū uswe-uswe; l'a bya anyabé iya iyagba, e meru lē mkpola-ododo; teme o būru iya abūru onye k'eto lē ndu kachaa shii, bū phē bū ndu-ishi l'alij-a." ⁸ O būru iya bū l'iphe, bükpoo ndu-mmamiphe l'alij-eze ono abata. Ophu o dudu onye dūru ike gūta iphe, e deru; ophu o dudu onye dūru ike k'o iphe, ishi iya bū. ⁹ Ndzu kabakpoo agu eze; o kabaa agbachihu nchi; ophu ndu ono, a maru ephā phē l'alij-eze iya ono amakpōdaa iphe, ephē e-me.

Eze eku Danelu

¹⁰ Eze-nwanyi nūma olu eze; yee ndu-ishi iya bya abatashia l'ulo ono, a nō eri nri qbo-iphe ono. O bya abata bya asu: "Gube eze; gē ndzū ngu bükwaru ojejo! Gē meji ta atofukwa ngu! Ophu i gbachihu nchi dū g'i dū ono! ¹¹ L'alij-eze ngu-a bē o nweru onye unme k'agwa ophu dū nso bu l'ehu. Teke nna ngu shi būru eze be onye qbu shi egoshije lē ya nweru egomunggo; būru onye iphe edoje ənya; bya abūru onye maru iphe. O buepho lē mmamiphe iya ha gē k'agwa. Nna ngu, bū eze, bū Nebukadineza shi mee ya onye-ishi ndu jibya; mē ndu emeje ɔmamanshi; mē ndu maru ənya kpokpode; mē ndu karu akaka. ¹² Noo kele unme ophu dū-gharu ree əka nō iya l'ehu. Iphe nōdu edoje iya ənya ree; teme o nweru egomunggo, e gudeje akō iphe, nrwō bū. A -tua ʃlū l'q k'o iphe, e pfuru. Iphe, atsū l'ehu l'o goshi g'ee-me iya; mbū Danelu. Iphe, eze gūru iya bū Beluteshaza. Qo ya bū; g'e je ekua Danelu g'ō bya akō iphe, iphe-a bū."

¹³ E je ekunaa Danelu; o bya apfuru l'iphu eze. Eze bya asu Danelu: "?O kwa l'i bū Danelu; onye yi lē ndu nna mu, bū eze kpuru lē ndzū eshi l'alij

ndu Jiuda? ¹⁴Mu n̄umaru údù ngu; l'a s̄uru l'unme k'agwa ophu d̄u n̄o no
ngu l'ehu. A s̄uru l'i kwaru enya; iphe n̄odu edoje ngu enya; t̄eme i maru
ókpobe mmamiphe. ¹⁵Ndu mmamiphe m̄e ndu emeje ɔmamanshi b̄e e je-
waru ekuaru mu g'ephe bya agua iphe-a, e deru l'eka-a; k̄o iphe, ishi iya
b̄u; ophu ephe ad̄udu ike k̄o ya. ¹⁶Mu n̄uma l'iikoje iphe, ad̄udu onye maru
iya n̄u; t̄eme iphe, t̄ufuru ehu n̄odu edoje ngu enya. Oo ya b̄u l-e-a; o -b̄uru
l'i d̄uru ike ḡua iphe ono, e deru l'eka ono; k̄oror mu iphe, o b̄u; l'e ye ngu
uwe-mgbalanu, d̄u uswe-uswe; l'a nyabé ngu iyagba, e gude mkpola-ododo
mee; t̄eme l'i b̄uru onye k'eto le ndu kachaa shii, b̄u phē b̄u ndu-ishī l'al-i-a.”

Ikpe Chileke

¹⁷Tobudu iya b̄u; Danelu bya eyeeru eze ɔnu s̄u iya: “G'iphe-ɔma ngu
d̄uru ngu r̄o! Woruro obunggo, i gege ebu mu bua onye ozo! Ole o t̄o
kpoṣhidu ḡe mu ta aguru ḡube eze iphe ono, e deru edede ono. Mu -gu-
chaa ya; mu akoror mu iphe, e deru obo.

¹⁸“S̄u-a eze; Chileke, b̄u Okalibe-kangokotaru-n̄u meru nna ngu, b̄u Ne-
bukadineza eze; bya emee ya; o paa eka; bya emee ya; o d̄u biribiri; bya
ad̄u ùbvù l'enya. ¹⁹Eshinu o n̄uru iya ɔkwa, ha shii egube ono; b̄e o n̄uru
iya oha l'ophu; m̄e ndu ali, nonu; t̄eme ndu opfu-ali phē dugbaa iche iche
shi anoduje anma pyaapyaapya l'iphu iya; ats̄u iya ebvu. Onye o d̄u iya
g'o gbua l'o gbua; onye o d̄u iya g'o dobe ndz̄u; l'o dobe iya ndz̄u. Onye o
d̄u iya g'o palia ɔkwa iya l'o palia ya; onye o d̄u iya g'o mee g'o b̄uru onye
enya lwaru; l'o mee ya. ²⁰O be teke etse etsetse bah̄uru iya l'obu; o gude
eku-onwonye swichia obu; a chifū iya l'aba-eze; bya anafu iya ùbvù, e shi
akwabeje iya. ²¹A chifū iya l'eka nemadz̄u anoduje; bya anu iya egomu-
nggo anu-egbudu. Ephe l̄e nkafu-igara-oswa je aswiahaa ɔswi. O taahaa
eswa g'eswi; iji mgboko wata iya awu ehu; gbiriri jas̄u o bya amaru l̄e
Okalibe-kangokotaru-n̄u b̄u onye ndu eze ndiphe mgburugburu no l'eka;
t̄eme o b̄uru onye Chileke t̄uru obu iya onyo k'anunu iya b̄e oonuje iya.

²²“S̄u-a; ḡube Belushaza, b̄u nwa iya bya afuta; bya atuko iphemiphe
ono makotaru; ophu i kuzetakwaru-pho onwongu. ²³I ḡbeshi bya as̄u l̄e
ḡu l̄e Nnajiuphu ophu bu l'imigwe s̄uru atutu. E je achitaru ngu okoro
l'eze-ulo iya; unu gude nḡahaa m̄ee; mb̄u ḡu l̄e ndu a maru əpha phē
l'al-i-eze ngu; m̄e ɻunwanyi, ijl̄u alul̄u; m̄e ndu ophu i t̄i l̄udu ókpobe alul̄u.
Unu n̄odu anḡu m̄ee ono ekele agwa ophu e meru l̄e mkpola-ododo; m̄e
k̄e mkpola-ochaa; m̄e ophu a kpuru l'onyirubvu; m̄e k̄e mgborigwè; m̄e
k'oshi; m̄e k̄e mkpuma; mb̄u agwa ophu ata aphidu uzo; ophu oonudu
iphe; ophu o d̄udu iphe, o maru. Obenu l̄e Chileke ophu b̄u iya gude ndz̄u
unu; t̄eme iphemiphe, unu eme b̄uru iya b̄e o d̄u l'eka; b̄e unu ta akwabé-
duru ùbvù. ²⁴Oo ya ziru mkpushi-eka ono o bya edee iphe-a, e deru-a.

²⁵“Waa iphe, e deru baa: MENE; MENE; TEKELU; PERESINU. ²⁶Iphe,
o b̄u baa: MENE b̄u iphe, o b̄u b̄e b̄u l̄e Chileke ḡuwari mb̄oku, iji-b̄uru eze

ogu; bya emee g'o jeberu nno. ²⁷TEKELU bürü iphe, o bụ be bụ l'o tñru ngu l'iphe, aatùje iphe; i dapehu. ²⁸PERESU bụ iphe, o bụ be bụ l'alí-eze ngu be e kehawaru ębo; woru nanu nü ndu Midiya; bya eworu ọphuu nü ndu Peshiya.”

²⁹O bürü iya bụ l'eze, bụ Belushaza abya atúa ekemu; a bya achíta uwe-mgbalanụ ono, dù uswe-uswe ono gude kwa Danelu akwa; a bya achíta iyagba, e gude mkpóla-ododo mee woru nyabé iya. A raa ya arara sú l'qo ya búwaa onye k'eto lẹ ndu-ishii l'alí-eze ono l'ophu. ³⁰O bürü l'enyaashi ono be e gburu eze ndu Babilonu ono, bụ Belushaza. ³¹Dariyosu bụ onye Mediya bya abürü eze nochia enya iya. Teke ono be Dariyosu ono nowaru ükporo apha eto l'apha labo.

Ejo idzu, a chiru Danelu

6 ¹Eze, bụ Dariyosu bya elechaa enya; o dù iya ree ememe. O bya ahòta ükporo ụmadzu ishii bya anúchaa phè ọkwa; mbụ bya asụ g'o bürü phè a-nodu anó-chi enya iya l'alí-eze iya l'ophu. ²O bya ahòta ndu-ishii ụmadzu eto doberu phè; Danelu yíru lẹ ndu k'ono. O bürü ụmadzu eto ono be ụmadzu ükporo ishii phò abyajé akoror iphe, eme l'ibiya ophu ephe bụ ishi iya; o ya bụ g'o tọ dù iphe eze ophu e-te ọkpa. ³Danelu ono bya abürü onye kakóta ike lẹ ndu nō-chiru enya eze; mè ndu-ishii phè. Noo kèle unme, nō iya l'ehu bụ unme, kakóta shii. Eze meahaa gẹ ya mee ya onye a-bürü ishi l'alí-eze ono l'ophu l'ophu. ⁴Tobudu iya bụ; ndu nō-chiru enya eze; mè ndu-ishii phè ono g'ephe ha chòahaa eka ephe a-gbabé ọkpa chòta iphe, ephe a-guru nü Danelu l'o meru; ophu o dùdu iphe, ephe húmaru, o meru. Ophu o dùdu mkparwụ, ephe húmaru iya l'ehu; kèle o bụ onye e gude ire iya eka; ophu oomedu mkparwụ; teme ophu oowedu ozi iya gbegele-gbegele. ⁵O bürü iya bụ lẹ ndu ono asụ: “O tọ dükwa iphe, anyi byaru ahúma guru nü nwóke-a; gbahaephø l'anyi zóru ọkpa laa l'ekemu, dñru yele Chileke iya.”

⁶No iya; ndu nō-chiru enya eze; mè ndu-ishii phè ono g'ephe ha bya achíja idzu lanu bya ejepfu eze je asụ iya: “Gube eze, bụ Dariyosu; nodu-kwa ndzu ojegoje! ⁷Iphe, bukpoo g'a ha bürü ndu-ishii l'alí-eze ngu; mè ndu-ishii mkpukpu l'enya iya l'enya iya; mè ndu nō-chiru enya eze; mè ndu-ishii mgbaži; mè ndu ophu ọkwa phè tsotaru ndu-ishii mkpukpu tuko-kwaru g'anyi ha chìa idzù sú gẹ gube eze tua ekemu mee ya g'o shihu ike; sú g'o tọ dükwa onye a-rwø Chileke iphe; ozoo agwa; ozoo nemadzụ; a -gufukwa gubedua. G'e mee ya nno ükporo abalí l'abalí iri. Onye meru iya nü g'e chie ya l'ogba oduma. ⁸Eze jiko tñra ekemu ọbu ye eka l'ekwo iya; mee ya meshia ya ike g'o tọ gbanwe agbanwe, bụ iya bụ g'ekemu ndu Midiya waa Peshiya aduje, adidu onye agbanweje iya agbanwe.” ⁹O ya bụ; eze, bụ Dariyosu byanu bya atúa ekemu; dee ya l'ekwo; bya ebyia eka l'ekwo ọbu.

Danelu l'ime ọgba Oduma

¹⁰Danelu maेrupho l'eze yewaru ẹka l'ekwo; o bahụ l'ulo iya, bụ ẹka e yeru windo l'ulo eli iya; windo ono bę gharu iphu l'uzo Jierúsalem̄u. O nōdu egbushije ikpere l'ime ụlo ẹka ono pfuru nụ Chileke kele iya ekele ugbo eto mbóku-mbóku, bụ iphe, o shi emejehawaa. ¹¹O buru iya bụ lę ndu ono awụru l'odze je ahụma Danelu l'ekwa oopfu anụ Chileke g'o yeru iya ẹka. ¹²Ephe bya awupfu eze je anyataru iya ekemu iya ono sụ iya: "Gube eze! ?O kwa l'i yeru ẹka l'ekwo pfushia ya ike sụ l'onye rworu agwa; ozoo nemadzụ iphe, a -gufukwa gube eze; l'ime ụkporo abalị l'abalị iri-a; g'e chie ya l'ogba oduma?"

Eze sụ: "Iphe, mu pfuru damokwaru gę mu pfuru iya, bụ iya bụ ekemu ndu Midiya yee Peshiya, adudu onye agbanweje iya agbanwe."

¹³Ephe pfuru l'iphu eze sụ: "Danelu ono, yi lę ndu a kpuru lę ndzụ l'alị Jiuda ono; ta angakwaru gube eze nchi; ophu ọokpakwa ishi ke l'i türü ekemu ye ẹka l'ekwo; o nōdu anodujele-a ekpe ekpere akpọ eto mbóku-mbóku." ¹⁴Eze nümaephō iphe ono, ephe epfū ono; iphe ono, o meru ono türwua ya ọkpoma. O meahaa g'o nafuta Danelu. O chökashia ụzo iya ja-sụ nchi nōdu abyà ejihu; ophu o dudu ophu meru nụ.

¹⁵Ndu ono byakwa awụru l'odze bya ejepfu eze je asụ iya: "Gube eze; nyatakwa g'ekemu ndu Midiya yee ndu Peshiya dụ; l'eze -tụ-buwa iphe, oo-me; ozo l'ọ türü ekemu bę a taa gbanwejekwa iya agbanwe."

¹⁶Eze tunaa ekemu; e je egude Danelu kpuru bya bya echie l'ogba oduma. Eze sụ Danelu: "Jiko gę Chileke ngu onye ijibarú eja mkpúrumkpuru dzókwaa ngu!"

¹⁷A bya eswita oke mkpuma gude switchia ọnou ọgba ọbu. Eze bya ebyia ya ẹka echi-eka iya; bya ebyia ya echi-ẹka ndu a maru ẹpha phę l'alị-eze iya; g'o tọ dụ iphe, aa-gbanwe agbanwe lę ndzụ Danelu. ¹⁸Eze tüğbua; o buru iya ala ibe iya. O nökota enyashi ono; ophu o riduru nri; ophu o dudu onye kuru nkwa kpengu l'iphu iya k'eeme iya ęhu-utso. Ophu o dudu ike kuru mgbenya.

¹⁹Swichechero; eze kwolihu gbaru oso je l'ọnou ọgba oduma ono. ²⁰O bya-rwutaephō ọgba ono, e chieru Danelu ono ntse; o gude olu aphụ chia mkpu sụ Danelu: "Gube Danelu; onye-ozi Chileke ophu dzụ ndzụ! Chileke ngu ono, ijibarú eja mbóku-mbóku ono; ?o dürü-a ike dzoo ngu l'ekwa oduma?"

²¹Danelu sụ eze: "Gube eze; nödukwa ndzụ ojegoje! ²²Chileke mu yek-warụ ojozi iya; o bya apyichishia oduma ẹka l'ọnou; ophu o dudu ophu kpakpooru mu nụ mę nvо; kele o tọ dudu iphe, oo-sụ lę mu mejeru iya; ophu o dudu iphe, mu mejeru gube eze."

²³Ęhu gbę teke ono tsøahaa eze ętso; tsøshiahaa ya ike. O karụ sụ g'e kufuta Danelu l'ogba ono. A bya ekufuta Danelu l'ogba Ọbu; ophu o dudu iphe, larụ iya mę nvо; kele Danelu dakobeerupho Chileke iya.

²⁴Eze tua ekemu; e je achita ndu ono, gbapheru Danelu ono; bya achiru ye l'ogba oduma; me ụnwu phe; me unyomu phe. Ophu oduma ono ekwe-kpodanu g'ephe rwua ohu ogba ono. O wochaa phe kpokokongu; labushia anu phe; gwechaa okpu phe yogiri yogiri.

Dariyosu ekweta le Chileke Danelu bu iphe

²⁵Tobudu iya bu; eze, bu Dariyosu bya edeeri oha l'ophu ekwo; bya edeeri ndu ali, nonu; mekpoo ohamoha; opfu-ali phe dugbaa iche iche l'ali ono mgburugburu su:

“G'ehu dukwa unu giu dua k'etsutsu iya!

²⁶“Nta be mu turu ekemu su-a: ‘G'onyemonye no l'ekameka l'ali-eze mu-a l'ophu l'ophu tsukotajekwa Chileke Danelu ebvu; kwabe iya ùbvu!

“Noo kele o ya bu Chileke
ophu dzu ndzu;
bya aburu Chileke,
a-nodu jasu l'ojeojo.

Ali-eze iya ta adudu onye
byaru emebyi iya
emebyi.

O buru iya a-buru eze
jasu l'ikpazu.

²⁷Qonafutaje nemadzu;
teme o nodu abujeru
nemadzu ogbata.
Oomeje ohumaleny;a;
bya emekwapho iphe,
du biribiri l'imigwe
me l'eliphe.
O dzotaru Danelu l'eka
oduma.’”

²⁸O ya bu; ụpete gbakpoerupho Danelu teke ono, Dariyosu bu eze; ye-le teke Sayirosu, bu onye Peshiya bukwaphe eze.

Danelu aphu ophulenya

7 ¹O be l'apha mbu, Belushaza bu eze ndu Bábilonu; Danelu bya arwoo nrwo; teme o buhukwarupho ophulenya, byaru iya l'ishi l'eka o ze azee eku mgbenya. O gbeshi bya atukoeopho iphemiphe ono, o rworu le nrwo ono dekota l'ekwo.

²Waa iphe, Danelu ono pfuru baa: Mu aphu ophulenya l'enyashi; mu bya ele enya; mu huma pherphere, shi l'uzo eno, du l'igwe l'eka qoswo-re l'oke eze-enyimu. ³Oke anu eno, adudu ophu yee ibe iya gba nanu shi l'ime eze-enyimu ono nyifutagbaa.

4 “Ké mbụ dù g'oduma; ole o nwegaarụ nkù, dugbaa gé k'ugo. Mu nödu elekpoe ya pho enya. A bya akwashia ya nkù ono. A bya apalia ya l'alị pfubé apfubé. O gude ọkpa labo pfuru gé nemadzü. A bya eworu obu nemadzü ye iya l'ime.

5 “Anụ k'lebo pfukwaru mu pho l'iphu. Ono dù g'ejo anụ-egbudu, bụ bi-ye. A bya apalia yébedua mgbureku lanu. Egara-iphe dù eto ghashihi iya l'ọnụ; phachaaru iya apharu l'eze. A sụ iya: ‘Gbalihi; taa anụ, ha shii!’

6 “Ono bvuchaa; mu jeshia ele enya; anụ ozo pfuwari mu l'iphu. Ono dù g'agụ. Ole o beru l'okpurukpu iya; o fua nkù eno, dükotaephō gé nkù enu. Anụ k'ogiy-a nweru ishi eno; tème ọ búru iya bẹ a nṣru ike g'o búru ishi.

7 “E mechaan ono; l'ophulenya ono, mu aphụ l'enyaashi ono kpoekwapho; mu jeshia ele enya; anụ ophu kwe iya eno pfuwari mu l'iphu. Ono nödu anyi ishi ędzu; tème ọ nödu eye ebvu; tème okpehu paa ya eka. Eze iya dugbaa kę phengara-phengara bya adugbaa g'igwè. Ọ nödu avuje anụ onye ọ bụ yee ya kpatakpat-a; gude ọkpa zo ophu phoduru nụ pyakapaka. Ono te eyetakpodaru ndu ophuu ililekpoo; tème yébedua nweru mpu iri.

8 “Mu nödu arıkwadu kę mpu ono; ọ nödu mu l'iphu futa mpu ozo, ha nwanshi. Ọ búru l'echilabó mpu ono g'o ha bẹ o futaru. Mpu eto shi lę kę mbụ pho nwofu l'iphu iya. Nwa mpu nshii ono fua enya, dù gé kę nemadzü; bya efua ọnụ, etu onwiya əpha.

9 “Mu nödu elekpoe kwapho enya:

“A bya eworu aba-eze bvube.

Onye ono, bụ O-shi-l'ichee

bya asugaru iya.

Uwe iya nödu acha

pemu pemu

g'aka-mini-sunoo.

Egbushi, nö iya l'ishi nödu

acha phuuphuu g'éjí

atürü ọchaa.

Oku nödu enwu

phooophooophoo

l'aba-eze iya ono.

Mbụ ọkpa aba-eze ono

bükotaru oku,

enwu enwunwu.

10 Oku nödu aso gborogboro

gé nggele shi iya l'iphu

asofuta.

Unubuku nödu ejeru iya ozi.

Ụnu iri ugbo ụnu iri ozo
pfuru iya l'iphu.
A bya ano-zia k'ikpe;
a bya ekuhashija ekwo.

¹¹“Mu nodu elekpoekwapho; eshinu nwampu pho etukpoekwapho onwiya ẹpha; mu nodu elekpoeopho enya jasụ e woru anụ ono pha; bya eworu ogwe iya mebyishia woru chie l'oku ono, enwu phoophoophoo ono. ¹²A natachaa anụ ophuu g'ephe ha ali-eze phe; ole a hakwanụru phe g'ephe dzuru ndzụ kpobaa nwupfu.

¹³“Mu nodu aphụ ophulenya l'enyashi ono; mu jeshia ele enya; o dudu onye ophu, duepho ge Nwa ndiphe, gude urwukpu shi l'igwe eje aby. O bya abyarwuta l'iphu O-shi-l'ichee ono; e duru iya durwua eka ono gedegede. ¹⁴E mee g'o nweru ali-eze; bya adụ biribiri l'enya; teme emee ya o bụru eze. Qha l'ophu; me ndu ali, nonu; me onyemonye, shi l'ohamoha, opfu-ali phē dugbaa iche iche nodu abarụ iya ejá. Ali-eze iya duepho jasụ l'ojejoje; ophu o byadu l'abvụ abvubvu ophu; ophu uswe-eka o bụ eze abụdu egube iya ophu ee-mebyi emebyi.”

Iphe, nrwọ ono bụ

¹⁵“Tobudu iya bụ; o bya atsuhaha mube Danelu l'ehu. Ophulenya ono, mu aphụ ono nodu agbakashi mu ehu. ¹⁶Mu bya ejepfu onye lanụ l'ime ndu pfuru l'eka ono je asụ iya g'o koeshikwaru mu iphe, iphe ono bükpoo abụbu.

“O bya epfuaru mu iya; bya akoror mu iphe, bụ ishi iphemiphe ono. ¹⁷O sụ mu le-a: ‘Oke anụ eno ono bụ ndu eze eno, l'e-mechaa du l'eliphe-a. ¹⁸Obenu le kę Okalibe-kangokotaru-nu l'e-mechaa natachaa ali-eze ono nwowaruro jasụ l'ojejoje; mbụ l'oo-noduwa iya rø l'eka jasụ le tuutuutuu le mijimiimii.’

¹⁹“Mu meahaa ge mu maru iphe, anụ k'eno ono bükpoo abụbu, bụ ophu eyetakpôdaru ndu ophuu ililekpo; teme o nodu anyị ishi ẹdzu; anụ ophu nweru eze, e meru l'igwè; nvø iya bụru onyirubvu; anụ ophu atajé onye o bụ yee ya pyaapya taa tafụ; gude okpa zo ophu phoduru nu tolitoli. ²⁰Mu mekwapho ge mu maru kę mpu iri ono, du iya l'ishi ono; yee kę nwampu ophu nonyaaru nu bya akpofuta; mpu eto le ndu ophu duhawaanu nwoshihu iya l'atatiphu; mpu ophu nweru enya bya enweru onu, etu onwiya ẹpha; teme o kachaa nwibe iya akpabiri. ²¹Mpu ono bę mu elekpoeopho enya; o nodu etso ogu bya alwụ-kpeę phē pho; ²²jasụ O-shi-l'ichee rwua bya eworu ikpe bua; haarụ ndu-nsø kę Okalibe-kangokotaru-nu enge. O bụru teke ono bę ndu-nsø byaru bya atuko ali-eze l'ophu nwokotaru.

²³“No iya; o bụru iphe, o pfuru iya baa: ‘Anụ k'eno ono bükwa ali-eze k'eno, l'emechaa du l'eliphe. Ono taa dudu g'alí-eze ndu ophuu ililekpo.

Eliphe mgburugburu bę ọo-vụ kpatakpatę; zọ ya tolitolı; gwee ya uji. ²⁴Mpu iri ono bụ uzi ụmadzu iri, a-buchaaru eze l'ime ali-eze lanu ono. Ephe -buchaar eze; onye eze ọzo abata l'okwa. Onye k'ono taa dudu ge ndu ophuu. Yebedu a-lwu-kpe ndu eze eto. ²⁵Oo-nodu epfutoshı Okalibe-kangokotaru-nu; teme l'ookpawapho ęhu. L'o kukebechaa ęhu eme ge ya e-me gbanwee mboku; bya agbanwee ekemu. La paru haa ya l'eka ugbo lanu; yee ugbo labo; waa mkpirikpu iya. ²⁶E -mechaa l'a bya anozia k'ikpe; l'a bya anata iya ike iya ono mebyishia. Ike taa dubaedu iya jasụ l'ojegoje. ²⁷Tobudu iya bụ l'a bya eworu ali-eze ono; me ọkwa-eze; yee akpabiri ali-eze, nökota l'eliphe l'ophu woru ye ndu-nsø l'eka; mbu ndu ono, bụ phe bụ ndibe onye ono bụ Okalibe-kangokotaru-nu ono. Onye ono bę abubu, o bụ eze l'a-no ojegoje; teme iphe, bükpo ndu bükota ishi a-nodu abarụ iya ejaa emekwapho iphe, o pfuru.'

²⁸"Noo ęka iphe obu jeberu bụ onoya. Mbędua, bụ Danelu rie ya pho l'oriri; meji nodu atofue mu pho mebyi atofu. Mu gbachishihuchaa nchi. Mu woerupho iphemiphe ono suchia l'ime ọkpoma mu."

Danelu ahuma ebili yee mkpi l'ophulenia

8 ¹O be l'apha, kwe Belushaza apha eto, o shi bütaru eze ndu Babilonu; mube Danelu byakwa bya aphua ophulenia yekwaru ophu mu phuhawaru. ²Mu bya ele ẹnya l'ophulenia ono; mu noduwaa lę Susa, bụ ishi mkpukpu, nō l'ali ndu Elamu. O bürü ęka mu no l'ophulenia ono bụ lę mgboru nggele Ulayi. ³Mu bya apalia ẹnya jeshia elele; ebili, furu mpu labo, pfuwari mu l'iphu. O pfuwari l'aguga nggele ono; mpu iya duchaa ke phengara-phengara. Mpu ono nanu ka nwibe ya shii l'ogologo; teme o bürü ono ka ogologo ono futakperu azu. ⁴Mu nodu elekpoepho ebili ono ẹnya. O nodu eme ena. O -pfuru laa l'uzo enyanwu-ariba; l'o pfuru laa l'uzo isheli; pfuru laa l'uzo ndohali. Ophu o dudu anu, duru ike kpfu iya l'iphu; ophu o dudu ophu a-dü ike anafu iya iphe, o gude. O buerupho iphe, du iya ree bę oomeje; teme o paa ęka apaa.

⁵Noo ya bụ; mu gudekwadu-a arị k'ono; a bya ele ẹnya; mkpi shiepho l'uzo enyanwu-ariba chafuta; tukoepho mgboko l'ophu awugha awugha ke wugelengu-wugelengu; ophu ọkpa erwudu iya ali. Mkpi ọbu fua mpu, ha shii; mbu woru mpu fua lę mgbaka ẹnya iya. ⁶O byatashia ebili mpu labo pho l'iphu; mbu ophu mu shi huma, pfuru l'aguga nggele pho. O nodu aba mba ęhuka ęhuka eje abyapfuta iya. ⁷Mu huma g'o wataru etso ebili ono ọgu ęhuka ęhuka. O nodu echije ebili ono o-chi-too gude nno chifuchaa ya mpu labo onoya. Ophu ike apfuru ge yee ya lwụa ọgu adue-du ebili ono. Mkpi ono tsuta iya togbo l'ali zọ ya tolitolı. Ophu o dudu onye duru ike dzofu ebili ono l'eka iya. ⁸Mkpi ono bya apaa igiri igiri. Igiri iya ono panukaephо ęka; a kụ-kwofu eze mpu iya ono. Mpu eno ọzo, ha shii byaephо bya efuta l'eka eze mpu lanu pho shi du pho. Mpu ono

ephēn'ēno chikotachaaru ounu ghagbaa l'uzo eka phērephere shigbaa uzo əno, shi l'igwe.

⁹A nonyaa; mpu ono nanu bya efuta nwampu nshii ozo. Nwampu nshii ono nonyaa bya apaa eka; bya evuru lashia uzo ndohali; vukwaa shia uzo enyanwu-awawa bya evukwapho shia uzo ali əma ono. ¹⁰O vua gbiriri jasu ə tuko ikpoto iphe, no l'imigwe rwudzuru. O haru igwerigwe kpokpode dukoshia; ə dashihu l'alii; ə zokota iya tolitolii. ¹¹O bya ekutse onwiya ge ya ha g'onye-ishii iphemiphe ono. O nata iya ngweja, aanoduue egwe anu iya mboku-mboku; bya emee ulo-nsə iya ophu ooreedu ire. ¹²O bürü atupya Chileke meru g'o gude a chiru ikpoto ndu-nsə nu iya; bya anukwa iya pho ngweja, eegweje mboku-mboku. Iphe, bukpo iphemiphe, oome nođu agbaru iya upeete. E woru ire-lanu hua l'alii.

¹³Tobudu iya bu; mu bya anuma olu-opfu, onye du nsə epfu. O gude iya epfupfu; Onye Nsə ozo su iya: "?Oo-nobekpooru ịno-beagha teme ophulenya-a avua; mbu ophulenya ke ngweja, aanu mboku-mboku-a; yee k'atupya, l'akpata ola-l'iswi-a; yee k'eworu ulo-nsə haaru iya-a; yee k'ikpotu ndu-a, aa-zo tolitolii-a?"

¹⁴O su mu: "Nchi e-jihukwa bohu unu mgbo ise l'ukporo mgbo iri l'ise l'o bürü iya bu l'e wophubaa ulo-nsə ono azu g'o dubaas nsə ozobaa."

Aakó iphe ophulenya Dánelu ono bu

¹⁵O be ge mube Danelu noķpoepho elekpoepho iphe ono, mu aphu l'ophulenya ono; bya arîkpoepho g'oo-me doo mu enya; mu bya ele enya; a pfuwari mu l'iphu. Onye obu duepho ge nemadzu. ¹⁶Mu nüma olu-opfu nemadzu. Eka ə no epfu opfu obu bürü l'aguga nggele Ulayi. O kua oku su: "Geburelu-e! Mee ge nwoke ono maru iphe ono, ophu l'ophulenya ono-o!"

¹⁷O byarwutashia eka ono, mu pfuru ono; ndzü guahaa mu. Mu dabiyerupho dzuladzula. O su mu: "Nwa ndiphe. Ophu e-do ngu enya bu l'ophulenya-a bukwa iphe, e-me teke ikpazu."

¹⁸O gudekwadu-a opfu ono l'eka epfu eyeru mu; oke mgbenya tu mu; mu zee woru iphu kpube l'alii. O bya edenyi mu eka bya ekulia mu pfube apfube; ¹⁹bya asu: "Ge mu bya epfuaru ngu iphe, e-me l'iphu; iphe, e-me teke ehu e-ghu Chileke oke eghu; kele ophulenya-a bukwa iphe, e-me teke e dobewaru edobe le teke ikpazu. ²⁰Ebili mpu labo ono, i humaru ono bu ndu ə no-chiru enya phē bu eze ndu Midiya yee Peshiya. ²¹Mkpi ono bürü eze ndu Gurisu. Oke mpu ono, o furu le mgbaka enya iya ono bürü onye eze k'ivuzo. ²²Mpu əno ono, futarunu teke ophuu nwofuru pho bu ali-eze əno, e-mechaa shi l'oha ono pfukata; ole ike phē taa haduru.

²³"Okwa eze phē -bvuepho, bu iya bu teke ndu ntupya ono e-meebe-waa ike phē; noo teke onye eze əzo a-bata l'okwa. Onye k'ono be iphu a-gba igiri igiri; teme l'o bürü onye opfu-ephuphu edoje enya. ²⁴Yebuedua

bé okpehu a-dü; ole o to bûdu yébedua a-nodu ange onwiya ike. G'oo-gudeje emebyishi iphe a-dü biribiri. Iphemiphe, o tûberu ememe l'oojehuru iya; ophu o dudu iphe, o tòo nwudu ememe; l'o tûko ndu ike dù mebyishia; bya emebyishikwapho ndu dûru Chileke nsô. ²⁵Ughoshi bé oo-me g'ó nodu aka shii. L'o woru onwiya dobe l'onye kakota shii. Teke ono, oo-me gë ndiphe rìa lë nchi dûwaa doo ono bù teke oo-mebyishi ikpoto nemadzù; je apfuru pfu-chia énya Onye-ishi iphe, bù ndu-ishi l'ophu. Ole ee-mechakwaa mebyia ya; obenu l'o to bûdu l'ike kë nemadzù bé oo-shi.

²⁶"A bya l'ophulenya ophu i phuru; kë nchi ejihu waa nchi abohu; onoya bûkwapho eviya. Ole o bù; byabékwdadu ono iphe; kèle teke onoya e-me dûkwdadu énya shii."

²⁷Noo ya; e mechaa ike bya abvükota mûbe Danelu. O mee mu iphemememe ujiku olemole. Mu nonyakwaa bya agbalihukwa bya awata ejeru eze ozi, mu ejeru iya. Ophulenya ono nyia mu ishi édzu; kèle o to doduru mu énya.

Danelu epfu anü Chileke

9 ¹O rwua l'apha, kwe Dariyosu nwa Kuzakusesu apha lanu; Dariyosu ono bù onye Midiya, e meru eze l'alí-eze ndu Bâbilonu l'ophu; ²o bùru apha mbù, o bahûru l'okwa-eze iya bë mbèdúa, bù Danelu gûru iphe, e deru l'ekwo opfu Chileke; o doo mu énya; mbù opfu, Nnajiuphu pfuru nü onye mpfuchiru iya ono, bù Jieremaya; sù iya lë Jierúsalemu a-dabyiru bûru ochobu nôo úkporo apha éto l'apha iri. ³No iya; mu byanu aghaarù Nnajiuphu, bù Chileke iphu bya epfuaahaa nüahaa ya; rwoahaa ya arwo-rwo; aswì egù epfu iya; yee uwe-aphu; woru ntù kpua onwomu.

⁴Mu pfuru nü Chipfu, bù Chileke mu; bya epfushiaru iya iphe-eji mu sù iya:

"Gûbe Nnajiuphu, bù Chileke, parù éka bya adù ebvu; gûbe onye edobeje ogbandzu n-yemobu gù lë ndu yeru ngu obu bya emeje iphe, i karù g'e meje. ⁵Anyi meakwaru iphe-eji; bya emesewaa iphe. Anyi bù ndu ejo-iphe bya abûru ndu kwefuru ngu ike. Anyi te emejeedu iphe, i karù sù g'e meje; ophu anyi edobeéduru iphe, i kperu l'ikpe. ⁶Anyi ta angabéeduru nchi l'olu ndu-ozì ngu phë, bù ndu mpfuchiru ngu; mbù ndu gude épha ngu pfua opfu nü ndu bù eze anyi phë; më ndu-ishi anyi; më ndu bù nna anyi phë; më ndu alí anyi g'éphe hakota.

⁷"Nnajiuphu, i bù onye pfuberekoto; obenu lë g'ó dù ntanù-a bë iphere jiru anyi iphu; mbù anyibe ndu Jiuda; më ndu Jierúsalemu; më ndu Ízurelu l'ophu; ndu ophu nô uzenya; më ndu ophu nô ntse; ndu nôkpo l'iphe, bûkotakpoo òhamoha ono, i chíru anyi tûkaa nanunana; opfu l'anyi te ekwedu g'e gude ire anyi éka ono. ⁸Gûbe Chipfu; anyibedua; më ndu eze anyi; më ndu-ishi anyi; më ndu bù nna anyi phë bë iphere jiakwaru iphu; kèle anyi mewaru ngu iphe-eji. ⁹Nnajiuphu, bù Chileke anyi bù onye

aphuje obu-imemini; bya aburu onye aguje nvụ; m'obetachakpooru anyi kwefuru iya ike. ¹⁰ Anyi te emejeedu iphe, Chipfu, bụ Chileke anyi sru g'anyi meje; ophu anyi edobeđeduru ekemu ono, o t̄ru ndu-ozи iya, bụ ndu mpfuchiru; ẹphe woru n̄ anyi ono. ¹¹ Ndu Ízurēlu l'ophu mebyiko-tawaru ekemu ngu; bya aghawaru ngu azu; ophu ẹphe emejeedu iphe, i sru g'ephe mee.

“Noo g'o gude ọnu, a t̄ru; yee ikpe, e riru nte kpebua, e dekotaru le Ekemu Mósisu, bụ onye-ozи Chileke t̄uko b̄ru iphe, e kpuberu anyi l'ishi; opfu l'anyi mewaru ngu iphe-eji. ¹² Iphe ono, e pfuru l'oo-me anyi ono; m̄ ophu a sru l'oo-me ndu-ishi anyi ph̄e b̄e mekotawaru anyi; k̄le i mewaru g'ez̄e iphe-ehuka dapfuta anyi. O tok̄o d̄u-swee iphe, e mejeru le mkpula igwe-a l'ophu l'ophu, ha g'ophu e mewaru ndu Jierúsalementu. ¹³ O b̄ephō g'e deru iya l'ekwo ekemu Mósisu b̄ephō g'ez̄e iphe-ehuka ono dapfutakotaru anyi; ophu anyi ahaduru iphe-eji anyi ngabé nch̄i l'iphe, bụ ire-lanu nkengu; shi nno chokwanaa Chipfu, bụ Chileke anyi g'o meeru anyi eze-iphe-oma. ¹⁴ Qo ya bụ; Chipfu menaa egwegwa paru eze iphe-ehuka ono haa; o dapfuta anyi; noo k̄le Chipfu, bụ Chileke anyi bụ onye pfuberekoto l'iphemiphe, oome; obenu l'anyi te emeduru iphe, o sru g'anyi mee.

¹⁵ “Nta-a kwanu; ḡube Nnajiuphu, bụ Chileke anyi, bụ onye gude okpe-hu dufuta ndibe ngu l'alị Ijiputu; mbu ḡube onye meru; a maru ẹpha ngu byasụ ntanu-a; anyi mewaru iphe-eji; anyi meswewaru. ¹⁶ Ḡube Nnajiuphu: eshinu i buhakpowaa onye emeje iphe, pfuru ọto; g'ehu ghubuhunu ngu eghu; v̄ubuhunuru ndu Jierúsalementu ọvuma; mbu mkpukpu ngu onoya; mbu úbvú ngu ono, d̄u ns̄ ono. Iphe-eji, anyi meru; m̄ekpoo ẹjo-iphe, nna anyi ph̄e meru mewaru ndu Jierúsalementu; yee ndibe ngu; ẹphe b̄ru iphe, ndu n̄oru anyi mgburugburu gude achi ochi.

¹⁷ “Nta-a; Chileke anyi; n̄umanu epfupfu, mu epfu anu ngu; yee arwo-rwo, m̄ube onye-ozи ngu arwo ngu. Ḡube Nnajiuphu; menaa g'iphóró, shi ngu l'atatiphu d̄uru eze-ulo ngu ono, dabyiru iphoru ono g'ephā ngu apfuru. ¹⁸ Ḡube Chileke; ngabé nch̄i n̄uma; sanaa ẹnya h̄uma ḡe mkpukpu ono, a ḡuru ẹpha ngu ono dabyiru b̄ru ochobu. Iphe, anyi gude arwo ngu iphe-a ta abukwa l'anyi bụ ndu pfuberekoto; o buchikwaa l'ọo l'i ph̄unukarу obu-imemini. ¹⁹ Ḡube Nnajiuphu; ngabé nch̄i! Ḡube Nnajiuphu; gunaa nvụ! Ḡube Nnajiuphu; n̄umanu anumā; mee ememe! Q kwa g'ephā ngu apfuru! Ḡube Chileke mu; apfushinu ụpfu; k̄le mkpukpu ngu ono; m̄ ndibe ngu ono bukwa ẹpha ngu b̄e a ḡwaru ph̄e!”

Esaa ẹsaa uzi ụkporo ẹto l'iri

²⁰ Teke ono, mu epfu anu Chileke; epfushiru iya iphe-eji, mu meru; m̄e ọphu ndibe anyi, bụ ndu Ízurēlu meru ono; mbu arwo Chipfu, bụ Chileke mu l'iswi ẹhu úbvú iya ono, bụ úbvú d̄u ns̄ ono; ²¹ b̄e Geburelū; mbu

nwoke ono, mu phujehawaru l'ophulunya ono; zierupho phaa nzi lanu byapfuta mu. Teke o byaru bu l'uzenyashi l'egube teke aagwaje Chileke l'uzenyashi. ²²O bya akaru mu su mu-a: "Danelu; iphe, mu byaru bukwa ge mu mee g'i kwaa enya; yee g'iphe doo ngu enya. ²³O kwaro teke ono, i wataru epfu anu Chileke ono be Chileke meru ngu iphe, i suru g'e meeru ngu, bu iya bu iphe, mu byaru ge mu pfuaru ngu; kele i bu onye aakwabé ùbvù, paru eka. Oo ya bu g'i rikwaa ozi-a ariri; l'o dokwaa ngu pho enya mbu ophulunya-a:

²⁴"Ugbo esaa esaa ugbo ukporo eto l'iri be a towaru okpa iya doberu ndibe ngu; yee mukpukpu ngu ono, du nsø ono g'e mee g'ephe ntupya-buhu ntupya; mee iphe-eji meghee; g'e doshia ejo-iphe, ephe meshiru; wobata apfubekoto ophu a-du ojejoje; woru iphe-ohubama mee l'ophulunya yee mpfuchiru; woru manu wua l'iphe, kakota adu nsø.

²⁵"Owa-a bu iphe, ii-maru; yee iphe, e-do ngu enya: E -shi teke ono, a toru okpa su g'e mee Jierusalemu g'o du g'o shi du; g'a kpu-phu iya azu; gbiriri jasu teke k'onye ono, a wuru manu l'ishi ono; mbu onye ono, bu onye-ishu ono, a-byanu ono; be a-buru ugbo esaa ugbo esaa; yee esaa ugbo ukporo eto l'abo. Teke ono be aa-kpu-phu iya azu; too ya oji; tua ya owere; ole oo-buru teke aa-noju eje iphe-ehuka. ²⁶Teke ugbo esaa esaa ugbo ukporo eto l'abo ono bvuerupho; l'e gbua Onye ono, a wuru manu l'ishi ono; o too duedu iphe, oo-nwekwaduru. Ndibe onye-ishu ono, a-bya nu ono; abya emebyishia mukpukpu ono; yee ulo ono, du nsø ono. O buru teke ono be mboku ikpazu ono a-bya g'utso. Aa-lwuepho ogu jasu l'ikpazu; mbu l'ola-l'isiwi be a tu-buwari dobe l'oo-du. ²⁷Yebeda be yee ndu du igwerigwe a-gba ndzu, shihuru ike l'ime ugbo esaa ono nanu; ole ugbo esaa ono -jebeerupho l'echi l'o buchia agwa iphe; yee ngweja. Onye mmebyi abya; bya eworu ejo ahuma dobe gbiriri jasu teke ee-mebyishi iya l'ophu, bu iya bu iphe, a tuburu l'ee-mechaa mee onye mmebyi ono."

Danelu ahuma ojozi-imigwe l'ophulunya

10 ¹O be l'apha, kwe Sayirosu, eze ndu Peshiya apha eto, o bahu-ru l'okwa-eze iya; Danelu phua ophulunya. Danelu ono bu iya bu onye ophu e shi ekuje Beluteshaza. Iphe ono, o phuru l'ophulunya ono bu-ru iphe, e-me ememe bya aburu iphe, egoshi l'ogu a-du. Ozi ono bya edoo ya enya; teme e mekwaapho g'iphe ono, ophu l'ophulunya ono doo ya enya.

²Lé teke ono be mybe Danelu no l'aphu-aphu idzu eto. ³Ophu mu eri-jedu udu nri, guru mu nu. Ophu anu; ozoo mée ekpuduru mu onu; ophu mu ewotaduru manu-anyinyi nyia l'ehu; gbiriri jasu idzu-mbekee eto ono bvü.

⁴O be g'onwa mbu du l'abali ukporo l'eno; mu pfuru l'aguga Eze Enyi-mu ono, bu enyimu Tigirisu. ⁵Mu jeshia apali enya; nwoke lanu pfuwari

mu l'iphu. O yee uwe ọchaa. O bürü akpọ, e gude mkpola-ododo, kakota ree mee bẹ o gude tū-butu uwe iya l'upfu. ⁶Akpọ ẹhu iya nodu akwọ mürumuru gẹ mkpuma-kirísòlayìtù; iphu nodu acha iya kẹ phuuphuu g'ebemu-igwe; enya iyaephenebo nodu achakota iya vaavaa g'òku, enwu enwunwu. Oshi-eka iya yee oshi-okpa iya duchaa swawara swawara g'onyirubvu, a húcharu ahúcha. Olu-opfu iya nodu ada g'opfu, a dù igwerigwe epfu.

⁷Noo ya; o buerupho mube Danelu phuru ophulenya ono kpoloko. Ophu ndu mu l'ephe no ahumaduru iya. Ole ndzú-agugu guderu phe; k'ophu ephe gbalaru je edomia onwophé. ⁸Mu nöduepho nwékinyi mu; tabékpoepho enya l'oke ophulenya ono, mu aphu ono. Nkwo tsushikota mu mée; iphu jikputechaa mu ejikpute g'odzu. Ike bvuebekota mu. ⁹Mu bya anúma ẹka o pfuru opfu yeru mu. Mu nganyaa nchị l'opfu iya; mu woru iphu kpube l'alí. Oke mgbenya tū mu.

¹⁰A bya edenyi mube Danelu ẹka; kulia mu pfube; ẹka muephenebo yee ikpere ọkpa mu tuko phuhu mu kparíkpari. ¹¹O sụ mu: "Gübe Danelu; onye aakwabé übvù, paru ẹka; tokwa nwéhu togbo nchị nüma opfu-a, mu abya epfuru nü ngu-a. Ozo bụ g'i gbeshi pfuru apfuru; kèle o búkpoor ezizi bẹ e ziru mu gẹ mu byapfuta ngu." O pfuepho nno yeru mu; mu gbalihu pfuru apfuru; ẹhu nodu aphu mu kẹ kparíkpari.

¹²O sụ: "Gẹ ndzú ba agushi ngu Danelu. Eshi lẹ mbóku mbu ono, i woru ọkpoma ngu ghebe onu g'iphe doo ngu enya ono; bya eworu onwongu wozekpoo alí l'iphu Chileke ngu; noo teke a nümaru olu ngu; e zia mu gẹ mu bya epfuru yeru ngu. ¹³Obenu l'onye-ishí alí-eze ndu Peshiya kwachiru mu ụzo ukporo abalí l'abalí lanu. Noo ya bụ; Mayikelu, yi l'onye lanu l'ime ndu-ishí bya bya eyeru mu ẹka; kèle onye eze ndu Peshiya ono sede-ru mu l'eka ono. ¹⁴Nta-a bẹ mu byaru gẹ mu pfuaru ngu iphe, e-me ndu nkengu l'uzo iphu; kèle ophulenya ono bụ iphe, e-mechaa mee l'uzo iphu."

¹⁵Teke ono, oopfu iphe ono anu mu ono bẹ mu phuerupho yoo; ophu mu epfukpódaru m'opfu ilile. ¹⁶Noo ya; iphe, gbaerupho ugbugba gẹ nwa ndiphe bya edenyi mu ẹka l'egbonu. Mu saa onu wata epfu opfu. Mu sụ onye ono, pfuru mu l'iphu ono-a: "Gübe nnajuphu mu; ophulenya-a, mu phuru-a bẹ eyekwa mu ebvu shii. Nta-a ta adékwa ike, dükawadu mu nü. ¹⁷Mbu-a; nnajuphu; ?denu gẹ mube onye-ozi ngu e-shi bya awata abo uja eyeru gübe nnajuphu? Ike ta adukpoekwa mu ililekpo; k'ophu bụ l'atụ unme tükokwaru rwúhuchawaa mu."

¹⁸Tobudu iya bụ; iphe ono, gbaru gẹ nemadzú ono byakwa bya edenyi mu ẹka ọzo; bya emee; ike dù mu.

¹⁹O sụ mu: "Gẹ ndzú ba agushi ngu; gübe amadu, aakwabé übvù, paru ẹka. G'ehu dükwa ngu guu! Shihu ike nta-a! Shihu ike!"

O pfuerupho opfu ono nü mu; mu bya aro-keta ike bya asu iya: "Nnajuphu mu; pfwuwaro iphe, iipfu; eshinu i mewar ike dù mu."

²⁰ O byakwa bya epfua զո su: “?I maru iphe, meru g'o gude mu byapfutashia ngu? O to dükwa g'զո-nո-beru; mu alashia azu jeshia ge mu lonye-ishi ndu Peshiya lwüa զո զո. Mu -mekpechaa onye k'ono; onye-ishi ndu Gurisu a-bya. ²¹ Ole mu e-vuru չո կօածարու ngu iphe, e deru l'ekwo ire-lanü ono. Mbü l'զ buepho Mayikelu, bu onye-ishi k'unu bu onye gbaru mu mkpu kpoloko ge mü mekpee phę.”

11 ¹“Təbudu iya bu; o be l'apha, bu Dariyosu onye Midiya apha mbü, զ watarü abüru eze; mu gbalihu pfüru ge mu gbaaru iya mkpu; gbobuta iya g'զ to dü iphe, e-me iya nü.

Eze ndu ndohali yee ke ndu isheli

²“Nta bę mu e-gburu ngu opfu tororo. O phödukwaru ndu eze eto, e-mechaa futa le Peshiya. Ophu e-kwe iya ջո a-kwatakpo ka ndu ophuu g'ephe ha enweru iphe. Teke զ gbeephø l'eku iya ono nweru ike; l'զ kpa-lia onyemoneye g'ephe wata etso ali-eze ndu Gurisu opfu. ³Noo teke onye eze, parü էka apaa l'a-gbalihu pfüru. Onye k'ono bę ali-eze iya a-pa էka apaa. O bürü iphe, dü iya ree bę զո-nöduje eme. ⁴O -gbalihuchaa ono; l'aabya eworu ali-eze iya զbu chickpo woru kee l'չո, pherephere eshije aby a չո ջո, dü l'igwe. O to düdu awa iya, oo-larü; ophu ike a-düedu iya g'o shi dü iya. Noo kęle ali-eze iya ono bę aa-vü l'ogbarabvu; pata je anü ndu զո.

⁵“Eze ndu ndohali bę ike a-dü; ole onye lanü le ndu-ishi ojogu iya e-mechaa ka iya ike. Onye k'ono bę էka զo-bürü eze e-mechaa paa էka apaa. ⁶Teke a noekwarupho nwapha olemole; ephe abyakwa agbaa ndzü. Ada-eze ndu ndohali l'e-je alüru eze ndu isheli; g'ee-shi g'o mee g'ephe dü le ree. Ole ogbandzu ono e-gbukahü. Noo teke aa-kpönyi nwanyi ono յnya; yee ndu shi l'ibe eze duru iya laa ji; yee nna, nwüru iya nü; yee ndu bu agbarike iya.

⁷“E -mechaa bę awa nwanyi ono a-gbalihu g'զ nochia յnya iya. Onye ono e-tso ndu ojogu eze ndu isheli զü gude nno bahü l'էka eze ono chiberu ifutu. Oo-tso phę զü gbiriri jasü l'զ lwü-kpee phę. ⁸Qo-natachaa phę agwa phę; yee ntékpe, ephe gude onyirubvu wüa; mëkpoo iphe, ere-shi ire ike, bu mkpol-a-ochaa më mkpol-a-ododo; chitachaa ya l'զ bürü iya ala ali ndu Ijiputu. O byakwa anökpoo apha olemole; hakpoephø eze ndu isheli. O to dühedu iphe, oo-me iya. ⁹Noo teke eze ndu isheli e-je eswee ali ndu ndohali. Ole զ to düdu g'զո-nո-beru l'զ laphu azu l'ali iya. ¹⁰Unwu iya abya akwakobe k'զü; bya achikobekpoo ndu ojogu, a-pa էka apaa; ndu a-nödu ekpo kojokojo g'utso, nyüberu anyibe. Ephe alwüa զü զbu lwü-rwua էka eze ndu ndohali chiberu ifutu.

¹¹“Noo teke eze ndu ndohali a-tangirihu; zorü garamugaramu je je etsoo eze ndu isheli զü. Ndu isheli abya achikobe ndu ojogu, parü էka gude bya; ole ndu ndohali alwü-kpele phę-a. ¹²Teke e rwutaerupho

ikpoto ndu ojogu ono; eze ndu ndohali egude iya kuahaa onwiya. L'o gbua ụnu-kuru-ụnu ndu ojogu ono; ole ọ to bụdu iya e-me iya g'o bugaruro onye ike kachaa adudu. ¹³Noo kele eze ndu isheli a-la je achikobe ikpoto ndu ojogu ozo, a-kwata ka kẹ mbụ pho shii. A -noephapha olemole l'o byatashia ogu ozo; l'o chiru ndu ojogu, kwatakporu du igwerigwe; teme a chiru ngwogu chi-jia phē eka.

¹⁴"Teke ono bę aa-dụ igwerigwe etso eze ndu ndohali ogu. Ozo bụ le ndibe unu ndu ọphu emeje ike ike l'e-kwefukwaru iya pho ike; ephe eshi egube ono mee; ọphulenya avua; ole ọ to dudu iphe, ephe e-mefu ónyá. ¹⁵Noo teke eze ndu isheli a-bya akpụa oje kpụ-phee mkpükpu lanu mgburugburu, bụ mkpükpu, a kpụ-pheru ịgbulọ mgburugburu; lwuchaa ya lwuta. Ike taa dụ-ziedu ndu ojogu kę ndu ndohali g'ephe nwuphu iya azu; mbụ le ndu ojogu phē, kachaa alwushi ogu ike taa dükwa ike apfuru. ¹⁶Onye eze ono, bataru nụ ono a-noeophapho emeephapho iphe, du iya ree. O to dudu onye adu ike agboru iya chirii. L'o bya eworu onwiya sụbe gedemu l'alí-oma ono; teme ike adükwa iya pho shii k'ophu ọdụ ike me-byishia ya. ¹⁷Iphe, oo-me bụ l'oo-phubeephapho iphu gude ike, o gude nodu l'alí-eze iya l'ophu gude bahu. Ephe l'eze ndu ndohali abyakwa atụgbana. L'o bya ekuru ada iya kee ya k'ophu ya e-shi l'eka ono lwua alí-eze iya ono; ole iphe ono, ochi idzu iya ono bę o too meghadu; ọphu oyeduru iya eka. ¹⁸L'o gbę teke ono bya aghaaru ndu bu l'aguga eze-enyimu iphu. L'o lwua phē lwuta ndu ọphu du igwerigwe. Ole ọ onye-ishi ojogu lanu e-mechaa buchia iphe-iphere ono; melata iya iphe ono, oome ndu ozo ono. ¹⁹O -mechaa nno; l'o bya alaphu azu je aghaaru mkpükpu nkiya iphu, bụ mkpükpu le mkpükpu, a kpüşigbaaru ike l'alí iya. Noo teke ụpfu a-dụ iya; l'o daa darwua eka a taa hümabakpoedu iya ahümä ọphu.

²⁰"Onye a-notsota iya nụ abya eye onye ana akiriko; g'o je anakoo ndu alí-eze ono ęku phē. A -noephapho nwaphapha olemole l'e gbua yébedua. Ole e tee gbukwa iya l'ehu-eghu; ọphu ọ bükwa teke aalwụ ogu.

²¹"Onye ozo, bụ onye a-notsota onye k'ono a-buru onye a ta gubeduru iphe; onye a ta akwabędu übvù, gbaru onye eze. Yébedua e-gude eregede pfubata bya eswee alí-eze ono teke ndu nọ iya nụ arị l'iphe dueblo ree. ²²Ndu ojogu, abya gbukugbuku bę ee-rwuta rwufu l'atatiphu iya; mbụ gbuchaa gbua onye yele iya rifuru nte aburu nanu. ²³Mbụ le yele iya a-gba ndzụ; e -mechaa l'o gbaaru iya erekede; mbụ gude-a nwa ndu abadu ishi bahu je aburu onye ike du. ²⁴Teke mkpükpu, kachaa enweru iphe nogbaro l'o to dudu onye sru phē eme iphe; bụ teke oo-bata le mkpükpu ono bya eswechaa ya. Noo teke oo-me iphe, nna iya adujeduru ike mee; ọphu nna iya oche phē emejeduru iya. L'o bya eworu iphe, ọ kwataru l'okwata; waa ęku mmanu ozo woru keeru ndu ephe l'iya swi. Ndu sükporu l'ephe kporu abara; l'o chile-a idzu je alwụ-kpee phē. Ole iphe ono bę o too meribékwaru.

25 “Oo-gude ndu ojogu, dù igwerigwe shii gude ròkota ike; sua èka l'obu jepfushia eze ndu ndòhali ògu. Eze ndu ndòhali abya egude ndu ojogu, parù èka; teme ike dù phè gude wòta iya ògu obu. Ole o tò dudu ike apfìru. O bùru iphe, a-kpa iya nù bụ ejø idzu erekede, aa-chìru iya.

26 Mbù l'òqo ndu eri nri iya l'a-nòdu e-me g'ephe gbua ya; mbù lè ndu ojogu iya bẹ ee-rwuta rwufu; l'e gbua ndu ophu dù igwerigwe l'iphu ògu. 27 Ndu eze labò ono, l'e-gude ọkpoma mgbashì nòdu nò-kube teburu lanu ede nwibe phè edede; ole o tò dudu ophu e-nweru ishi; kèle o -rwuekwapho teke a tuburu bẹ mkpochi-ishi iya a-dùa. 28 Eze ndu isheli e-gudekpoò èku, parù èka gude laphu azu l'alì nkiya; ole iphe, oo-nòduepho arì bụ ge ya mebyia ogbandzu ono, dù nsø ono. E -mecha a l'o mee iphe ono, o tüberu ono; teme l'ò lashìa alì iya.

29 “Teke a tuburu doberu iya -rwuepho; l'ò byakwa eswee alì ndòhali ozo; ole k'ogoya ono l'a-dù iche e -me lè kẹ mbù; 30 noo kèle ndu Kitimu l'e-gude ụgbo-mini phè bya etso ya ògu; l'o mee meji atofu iya. L'ò gbè teke ono lashìa azu; je eworu èhu-eghu iya swiberu ogbandzu ono, dù nsø ono. O -lwa azu ono bụ ndu a-tuba iya l'enya bụ ndu sùru l'ephe ta ayihe-du l'ogbandzu ono, dù nsø ono.

31 “Ndu ojogu iya a-wù-lihu wata emerwushi eze-ulø, dù nsø ono, a kpùshiru ike ono. Ephe abya ewuchia g'a ta gwahé Chileke mbòku-mbòku; bya eworu ejø ahùma ola-l'iswi dobe. 32 L'o gude opfu-enwunwu merwushia ndu ophu mebyiwaru ogbandzu ono; obenu lè ndu hùberu Chileke phè ama e-shihuèpho dungudungu kakpute iya.

33 “Ndu maru iphe apfuerupho l'alòru ikpoto nemadzù èka lè nchi; a makwaru-a l'e -mecha bẹ ee-gbuchaa phè egbugbu; kpoo phè oku; haru tuta phè mkporo; kwaa iphe phè l'okwata. 34 Ephe -daa l'e yeru phè èka nwanshìi; teme ikpoto nemadzù awuru tsoru phè; ole ephe a-nòdu etso phè etsotso mkpe. 35 Ndu ono, bụ ndu maru iphe ono bẹ ụpfu a-hakwaru-a dù; k'ophu aa-hu phè àkhíhú g'ephe gbuchafu duebe ree; mee phè; o to dudu èka ụta a-dù phè l'ehu gbiriri jasụ lè teke ikpazu; kèle teke ikpazu ono a-byakwa lè teke a tüberu.”

Eze, l'ekutse onwiya

36 “Eze ono e-mekpoekwapho iphe, dù iya ree. Oo-nòdu ekutse onwiya; mee onwiya ge ya kakòta iphe, bükota agwa l'ophu shii; bya epfukwapho oke opfu, nchì eteke anumaswee gude epfubyishi Chileke ophu bụ iya nwe agwa l'ophu. Iphe, oome a-nòdukpoephø ejehuru iya gbiriri jasụ oke èhu-eghu Chileke ono abvübe. Noo kèle iphe, a tuburu l'oo-me e-mekötachaa. 37 Ophu o dudu iphe, o byaru agübe agwa, shi lè nna iya; ozoo agwa ono, laru ụnwanyi l'obu ono. Ophu o dudu agwa, o byaru agübe iphe ililekpoo; ochia iphe, oo-me bụ l'oo-me onwiya g'ò kakòta iphemiphe onoya shii. 38 Iphe ozo, oo-nòdu eme bụ l'agwa, oo-nòdu akwabè ùbvù bụ

agwa ulo, a kp̄ushiru ike; mb̄u agwa ophu nna iya ph̄e amajeduru. Noo agwa, oo-gude mkp̄ola-ododo yee mkp̄ola-ochaa gude akwabé ùbvù bu ono. Ono b̄e ọo-n̄uchaa mkpuma, aswa d̄u; yee iphe, b̄ukpoo iphe, ere ire. ³⁹O -hum̄a eka ọha chiberu ifutu l'o je etsoo ph̄e ọgu. O b̄uru agwa ono, shi eshishi ono b̄e oo-gude eme iya. Ndu ḡuberu iya iphe b̄e oo-kwabeje ùbvù, paru eka apaa. Oo-me ph̄e ephe ab̄uru ishi ndu d̄u igwerigwe; l'o woru alı̄ keeru ph̄e; ephe apfua ụgwo iya.

⁴⁰"O -rwutashiepho teke ikpaz̄u ono; eze ndu ndohali etsoo ya ọgu; eze ndu isheli eziepho phaa zipfuta iya; chiru ikpoto ugbo-inya; me ndu agba l'inya; me ikpoto ugbo ọzo mmanu gude jepfu iya. L'o swekwaapho alı̄ ọha, d̄u igwerigwe; mb̄u sopyabe ph̄e g'eka utso gbaru. ⁴¹Ali-oma ono b̄e oo-swetakwapho. Ali eka d̄u igwerigwe b̄e a-dakota nu; obenu le Edomu; yee Mówabu; waa ndu-ishi ndu Am̄onu b̄e aa-dz̄ota. ⁴²Oo-b̄ukpooru ishi ndu alı̄ eka d̄u igwerigwe; ophu ndu Ijiputu anahukwa iya. ⁴³Oo-natachaa ndu Ijiputu eku mkp̄ola-ododo yee mkp̄ola-ochaa phe; m̄ekpoo iphemiph̄e, ephe gude baa eze l'ophu. L'o mee ndu Libiya; yee ndu Kushi; ephe anodu iya l'eka. ⁴⁴A -nonyaeph̄o; nzi, e shi l'uzo enyanwu-awawa; yele ụzo isheli zia abyeyee ya ebvu. L'o gude oke ehu-eghu kwolihu jeshia ge ya gbua ikpoto nemadz̄u pyaapya; mb̄u meahaa g'ikpoto nemadz̄u bvuebe. ⁴⁵Eka oo-je anmab̄e eze ulo-ekwa iya bu le mgbaka Eze Enyimu yee oke úbvú ono, d̄u ùbvù l'enya bya adu ns̄o onoya. Ole ike bvujenu iya ph̄o; ophu o d̄ukwa onye byaru agbaru iya mkpu."

Teke ikpaz̄u

12 ¹"S̄u-a; teke ono b̄e Mayikelu, bu eze ndu-ishi, bu iya no swiru ndibe unu a-gbalihu. Teke ono a-b̄uru teke oke iphe-ehuka a-d̄u; ụdu iphe-ehuka ophu eteke adu-swee nu; eshinu ọhamoha wataru adudu jas̄u teke ono. Ole teke obu b̄e aa-dz̄otakwa-a ndibe unu; mb̄u iphe, b̄ukpoo onye a humarū l'e deru əpha iya l'ekwo ono. ²Ikpoto ndu kuwaru mgbenya; mb̄u ndu e kpochiwaru ej̄a, d̄u l'alı̄ e-tetachaa. O nweru ndu ophu e-teta jeshia anodu ndz̄u ojejoje; ndu ophuu eteta eteta iphere b̄uru ndu aa-nođu aso oyঁ jas̄u l'ojeojo. ³Ozo bu le ndu maru iphe l'a-nođu egbu nw̄iinwii g'ogbunw̄iinwii k'akpaminigwe. Ndu meru ikpoto nemadz̄u; ephe b̄uru ndu pfuberekoto; eke paapaapa ge kpokpode jas̄u l'ojeojo. ⁴Ole-a; ḡubedua, bu Danelu; kpuchikwaa iphe, e deru l'ekwo-a ekpuchi; woru iphe-ohubama mee ya g'ø d̄u gbiriri jas̄u teke ikpaz̄u. Noo teke ikpoto nemadz̄u e-tsorū erekameka aghaphe acho g'ephe kabaa amaru iphe."

⁵Tobudu iya bu; m̄ube Danelu jeshia ele enya; a d̄uwaa əbo pf̄uru mu l'atatiphu. Onye ophuu pf̄uru l'agugu nggele ono azu iya ɔwa-a; onye ophuu pf̄uru l'azu iya ophuu. ⁶Onye lanu tufuepho onu su nwoke, yero uwe-ochaa, no-nkoktaru mini, no le nggele ono su iya: "?Oo-no-beru ino-beru-agha; oke akpabiri iphe-a emee?"

⁷Nwoke ono, yeru uwe ọchaa ono, nō-nkokotaru mini, nō lę nggele ono bya apalia ἑkutara iya; yee ἑkicha iya ephekerephe. Mu nūma g'o rifuru angu, o gude onye ono, a-nō ojejoje ono ria sū: “Oo-buru ugbo lanu; yee ugbo labo; waa mkpirikpu iya. O buru teke ono, e mechaerupho; ophu ọ dükpoedu ike, dū ililekpoo; noo teke ee-meghe iphemiphe ono.”

⁸Mu nūmakwa iphe, o pfuru-o; ole o to doduru mu enya. Mu jia sū: “Nnajiuphu mu-e! ?Bukpoo gụnu a-buru mkpochi-ishu iphemiphe ono?”

⁹O sū-a: “Jeshia iphe, iije Danelu; kélé opfu ono bē e kpuchiru ekpu-chi. E wowaru iphe-ohubama mee ya g'ō nōo jasú lę teke ikpazú. ¹⁰Ikpoto nemadzú bē ee-mekwa g'ephe gbuchafu; mee phe; ephe aduebe ree; bürü ndu a huru l'oku jasú ephe gbuchafu. Ole ndu ejo-iphe a-noduepho eme ejo-iphe, ephe eme. O to byadu edo ndu ejo-iphe enya; obenu lę ndu maru iphe bē oo-dokota enya ree.

¹¹“E -shi mboku ono, e wuchiru g'a ta gwahé Chileke mboku-mbokuku pho; bya eworu ejo ahūma ola-l'iswi dobe pho; bē a-dū ụnu abalị eto l'ukporo abalị eno l'abalị iri. ¹²Onu-oma bē a goru nū onye a-nodu ngabé; nō-rwua g'ō bvutchaa; mbụ ụnu abalị eto l'ukporo abalị eno l'abalị iri ono.

¹³“O -buru kę gubedua; jeshia iphe, iije jasú teke ikpazú. Ii-la je atuta unme; teke o rwuru lę mboku ikpazú; l'iiteta bya anata okiphe, rwuberu ngu nū.”